

LIETUVOS ARCHYVŲ DEPARTAMENTO PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS GENERALINIO DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S

**DĖL ELEKTRONINIŲ PARAŠŲ PASIRAŠYTO ELEKTRONINIO DOKUMENTO
SPECIFIKACIJOS ADOC-V1.0 PATVIRTINIMO**

2009 m. rugsėjo 7 d. Nr. V-60
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 8 d. nutarimu Nr. 197 (Žin., 2002, Nr. [15-590](#); 2005, Nr. 12-368), 6.1 ir 10.6 punktais,

t v i r t i n u Elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio dokumento specifikaciją ADOC-V1.0 (pridedama).

GENERALINIS DIREKTORIUS

VIDAS GRIGORAITIS

**ELEKTRONINIŲ PARAŠŲ PASIRAŠYTO ELEKTRONINIO DOKUMENTO
SPECIFIKACIJA
ADOC-V1.0**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Specifikacijos paskirtis ir apimtis

1. Elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio dokumento specifikacija (toliau – Specifikacija) nustato valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių, kitų subjektų, įgaliotų atlikti viešojo administravimo funkcijas (toliau – įstaigos), valstybės įgaliotų asmenų rengiamų ir iš nevalstybinių organizacijų, privačių juridinių ir fizinių asmenų gaunamų elektroniniu parašu pasirašytų (GeDOC ir GGeDOC grupių) oficialių elektroninių dokumentų ir jų gyvavimo ciklo užtikrinimo programinių priemonių reikalavimus.

Specifikacijoje nustatyti reikalavimai nevalstybinėms organizacijoms, privatiems juridiniams ir fiziniams asmenims (toliau – asmenys) yra rekomendaciniai, išskyrus tuos atvejus, kai rengiami elektroniniai dokumentai yra skirti pateikti įstaigoms arba kuriuos rengti asmenys privalo pagal teisės aktų reikalavimus.

2. Specifikacija parengta vadovaujantis Elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio dokumento specifikacijos reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2008 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. V-119 (Žin., 2008, Nr. [118-4488](#)).

3. Specifikacija nustato:

3.1. elektroninio dokumento pakuotės loginės ir fizinės struktūros reikalavimus;

3.2. elektroninio dokumento turinio struktūros reikalavimus ir rinkmenų formatus;

3.3. elektroninio (-ių) parašo (-ų) formatus;

3.4. elektroninio (-ių) parašo (-ų) sudarymo, tikrinimo ir sertifikatų galiojimo nustatymo reikalavimus;

3.5. metaduomenis ir jų charakteristikas, susijusias su elektroninių dokumentų rengimo, registravimo, sisteminimo, prieigos, saugojimo ir naikinimo procedūromis;

3.6. elektroninio dokumento tikrinimo reikalavimus.

4. Specifikacija nustato elektroninių dokumentų, pasirašytų XAdES-EPES, XAdES-T, XAdES-C, XAdES-X, XAdES-X-L ir XAdES-A formatų elektroniniais parašais, reikalavimus.

Sąveikos užtikrinimo gairės

5. Specifikacija parengta vadovaujantis atvirųjų formatų ir elektroninio parašo standartais bei rekomendacijomis (18 priedas). Elektroniniu parašu pasirašytų elektroninių dokumentų suderinamumas sudaro galimybes vienoje sistemoje sukurtą elektroninį dokumentą perduoti bet kuriai kitai sistemai, joje patikrinti elektroninio dokumento autentiškumą ir tinkamumą ilgalaikiam saugojimui, jei šių sistemų programinė įranga atitinka Specifikacijoje nustatytus elektroninių dokumentų sudarymo ir tikrinimo reikalavimus.

6. Vadovaujantis atitinkamais standartais Specifikacijoje apibrėžiama elektroninių parašų struktūra, viešųjų raktų infrastruktūros laiko žymos ir sertifikato galiojimo nustatymo paslaugos, taip pat elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio dokumento turinio rinkmenų ir pakuotės struktūra.

7. Specifikacijoje vartojamos sąvokos:

Archyvinė laiko žyma – lizdinė laiko žyma arba laiko žyma, suteikiama XAdES-X-L formato parašui ir papildanti jį iki XAdES-A formato parašo.

BeDOC grupės elektroniniai dokumentai – nevalstybinių organizacijų ir privačių juridinių asmenų rengiami elektroniniai dokumentai, kurie nėra GGeDOC grupės elektroniniai dokumentai, įskaitant dokumentus, rengiamus kartu su fiziniais asmenimis (pavyzdžiui, sutartis).

CeDOC grupės elektroniniai dokumentai – fizinių asmenų rengiami elektroniniai dokumentai, kurie nėra GGeDOC grupės elektroniniai dokumentai.

Elektroninio parašo paskesnis tikrinimas – elektroninio parašo formato nekeičiantis elektroninio parašo galiojimo tikrinimas, atliekamas naudojant elektroniniame paraše sukauptą informaciją.

Elektroninio parašo pirminis tikrinimas – elektroninio parašo galiojimo tikrinimas ir parengimas ilgalaikiam saugojimui, numatantis galimybę vėliau patikrinti elektroninio parašo galiojimą nepriklausomai nuo viešųjų raktų infrastruktūros, sudarant elektroninio parašo XAdES-X-L formatą.

Elektroninio parašo pirminis tikrinimas iki termino paskelbti sertifikatą negaliojančiu pabaigos – elektroninio parašo pirminio tikrinimo etapas, atliekamas nedelsiant gavus elektroniniu parašu pasirašytą elektroninį dokumentą ir susidedantis iš elektroninio parašo formato bei elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio dokumento autentiškumo tikrinimo, laiko žymos suformavimo ir kvalifikuoto sertifikato galiojimo pirminio tikrinimo.

Elektroninio parašo pirminis tikrinimas pasibaigus sertifikato paskelbimo negaliojančiu terminui – elektroninio parašo pirminio tikrinimo etapas, atliekamas pasibaigus kvalifikuoto sertifikato paskelbimo negaliojančiu terminui, skaičiuojant nuo elektroninio parašo laiko žymoje nurodyto laiko momento, ir susidedantis iš kvalifikuoto sertifikato galiojimo antrinio tikrinimo ir elektroninio parašo XAdES-X-L formato sudarymo vadovaujantis standartu LST CWA 14171:2005 (18 priedo 3 punktas).

Galiojantis kvalifikuotas sertifikatas – kvalifikuotas sertifikatas, kurio galiojimo laikotarpį sudaro laiko intervalas, atitinkantis visus toliau nurodytus reikalavimus:

- sertifikato galiojimo laikotarpis yra apribotas sertifikato galiojimo pradžios ir pabaigos laiko momentais, nurodytais kvalifikuotame sertifikate;

- sertifikato galiojimo laikotarpis yra apribotas kreipimosi dėl sertifikato galiojimo nutraukimo ar sustabdymo laiku, paskelbtu ne vėliau negu praėjus kvalifikuoto sertifikato taisyklėse nurodytam sertifikato paskelbimo negaliojančiu terminui.

GeDOC grupės elektroniniai dokumentai – valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių, kitų subjektų, įgaliotų atlikti viešojo administravimo funkcijas, ir valstybės įgaliotų asmenų rengiami oficialieji elektroniniai dokumentai, įskaitant dokumentus, rengiamus kartu su nevalstybinėmis organizacijomis, privačiais juridiniais ar fiziniais asmenimis (pavyzdžiui, sutartis).

GGeDOC grupės elektroniniai dokumentai – valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių, kitų subjektų, įgaliotų atlikti viešojo administravimo funkcijas, ir valstybės įgaliotų asmenų iš nevalstybinių organizacijų, privačių juridinių ir fizinių asmenų gaunami elektroniniai dokumentai.

IRI – Internacionalizuotasis išteklių identifikatorius (*angl. Internationalized Resource Identifier*), kurio sandara atitinka RFC 3987 rekomendacijas (18 priedo 19 punktas) ir yra naudojamas kaip nuoroda (adresas) ištekliams pasiekti.

Išreikštinės elektroninio parašo taisyklės – elektroninio parašo sudarymo ir tikrinimo taisyklės, turinčios įregistruotą unikalų identifikatorių, nurodytą elektroninio parašo elemente *<SignaturePolicyIdentifier>*.

Katalogas – tarnybinė rinkmena, skirta informacijai apie kitas rinkmenas ir (ar) katalogus išsaugoti.

Kvalifikuotas sertifikatas – sertifikatas, kurį sudarė sertifikavimo paslaugų teikėjas, atitinkantis Reikalavimus kvalifikuotus sertifikatus sudarantiems sertifikavimo paslaugų teikėjams, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 31 d. nutarimu Nr. 2108 (Žin., 2003, Nr. [2-47](#)), ir įregistruotas Kvalifikuotus sertifikatus sudarančių sertifikavimo paslaugų teikėjų

registravimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 31 d. nutarimu Nr. 2108 (Žin., 2003, Nr. [2-47](#)), nustatyta tvarka, arba Europos Sąjungos valstybės sertifikavimo paslaugų teikėjas, turintis Europos Sąjungos valstybės narės teisės aktų suteiktą kvalifikuoto sertifikavimo paslaugų teikėjo statusą. Šiame sertifikate yra duomenys, nurodyti Lietuvos Respublikos elektroninio parašo įstatyme (Žin., 2000, Nr. [61-1827](#)).

Kvalifikuotas elektroninis parašas – saugus elektroninis parašas, sudarytas saugia parašo formavimo įranga ir patvirtintas galiojančiu kvalifikuotu sertifikatu.

Laiko žyma (angl. *time stamp*) – laiko žymų tarnybos saugiu elektroniniu parašu pasirašyta duomenų struktūra, naudojama kaip duomenų egzistavimo iki žymoje nurodyto laiko momento įrodymas.

Laiko žymų tarnyba – pagalbinių sertifikavimo paslaugų teikėjas, sudarantis laiko žymas, skirtas naudoti kaip duomenų egzistavimo iki žymoje nurodyto laiko momento įrodymą.

Lizdinė laiko žyma – laiko žyma, suteikiama XAdES-A formato parašui, išplečianti XAdES-A formato parašą ir saugoma elektroninio parašo elemente *<UnsignedSignatureProperties>*.

MIME tipo žymuo – rinkmenos ar duomenų formato tipą identifikuojanti tekstinių simbolių seka, atitinkanti RFC 4288 rekomendacijų (18 priedo 20 punktas) reikalavimus (pvz., *text/xml*).

Neišreikštinės elektroninio parašo taisyklės – elektroninio parašo sudarymo ir tikrinimo taisyklės, kurios yra įvardytos elektroniniu parašu pasirašytame elektroniniame dokumente arba patvirtintos elektroninio dokumento naudojimą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir nurodytos XAdES-EPES formato elektroniniame paraše elementu *<SignaturePolicyIdentifier>*, kurio viduje yra elementas *<SignaturePolicyImplied>*.

Patikima laiko žymų tarnyba – laiko žymų tarnyba, atitinkanti standarto LST ETSI TS 102 023 v1.2.1:2007 (18 priedo 7 punktas) keliamus reikalavimus arba kuria elektroninio parašo tikrintojas pasitiki.

Patikimas sertifikatų centras – sertifikavimo paslaugų teikėjas, sudarantis kvalifikuotus sertifikatus arba kuriuo elektroninio parašo tikrintojas pasitiki.

Saugi elektroninio parašo formavimo sistema – įranga, atitinkanti standarto LST CWA 14170:2005 (18 priedo 2 punktas) keliamus reikalavimus, įskaitant reikalavimus, keliamus saugiai elektroninio parašo formavimo įrangai (standartas LST CWA 14169:2009 (18 priedo 1 punktas)).

Sertifikato galiojimo antrinis tikrinimas – elektroninio dokumento parašą patvirtinančio kvalifikuoto sertifikato ir sertifikatų sekos galiojimo tikrinimas, atliekamas pasibaigus kvalifikuoto sertifikato paskelbimo negaliojančiu terminui, skaičiuojant nuo parašo laiko žymoje nurodyto laiko momento.

Sertifikato galiojimo pirminis tikrinimas – elektroninio dokumento parašą patvirtinančio kvalifikuoto sertifikato ir sertifikatų sekos galiojimo tikrinimas, atliekamas nedelsiant, gavus elektroniniu parašu pasirašytą dokumentą ir suformavus gauto parašo laiko žymą.

Sertifikato paskelbimo negaliojančiu terminas (angl. *grace period*) – laikotarpis, skirtas pasirašančiam asmeniui ar kitiems teisės aktų numatytiems asmenims kreiptis į kvalifikuotus sertifikatus sudarantį sertifikavimo paslaugų teikėją paskelbti duomenis apie kvalifikuoto sertifikato galiojimo nutraukimą arba sustabdymą. Terminas pradedamas skaičiuoti nuo kreipimosi momento ir apima laikotarpį, reikalingą kvalifikuotus sertifikatus sudarančiam sertifikavimo paslaugų teikėjui išnagrinti kreipimąsi, priimti sprendimą ir paskelbti duomenis apie kvalifikuoto sertifikato galiojimo nutraukimą arba sustabdymą.

Sertifikatų seka – pasirašančiojo asmens parašą patvirtinančių sertifikatų rinkinys, susidedantis iš pasirašančiojo asmens sertifikato, jį sudariusio ir pasirašiusio paslaugų teikėjo sertifikato ir kitų (jei yra) tokiu būdu susijusių paslaugų teikėjų sertifikatų, pasibaigiantis šakniniu paslaugų teikėjo, kuris pats sau sudaro ir pasirašo sertifikatą, sertifikatu.

Šakninis sertifikatas – pats save patvirtinantis sertifikatas, kuris gali būti patikrintas jame nurodytu viešuoju raktu.

URI – Universalusis išteklių identifikatorius (angl. *Uniform Resource Identifier*), kurio sandara atitinka RFC 3986 rekomendacijas (18 priedo 18 punktas) ir yra naudojamas kaip nuoroda (adresas) ištekliams pasiekti.

Viešųjų raktų infrastruktūra – organizacinių ir techninių priemonių visuma, leidžianti sertifikavimo paslaugų teikėjams susieti asimetrinio šifravimo viešuosius raktus su asmenimis ar elektroninės erdvės objektais (esybėmis), siekiant juos identifikuoti elektroninėje erdvėje.

XAdES – elektroninio parašo aprašymo XML struktūra standartas LST ETSI TS 101 903 V1.4.1:2009 „Patobulintieji XML elektroniniai parašai (XAdES)“ (toliau – XAdES standartas).

XAdES-A – archyvinis elektroninio parašo formatas, aprašytas vadovaujantis XAdES standartu.

XAdES-BES – elektroninio parašo formatas, aprašytas vadovaujantis XAdES standartu.

XAdES-C – elektroninio parašo su visomis tikrumo duomenų nuorodomis formatas, aprašytas vadovaujantis XAdES standartu.

XAdES-EPES – pagal parašo taisyklės sukurtas elektroninio parašo formatas, aprašytas vadovaujantis XAdES standartu.

XAdES-T – elektroninio parašo su laiko žyma formatas, aprašytas vadovaujantis XAdES standartu.

XAdES-X – elektroninio parašo su tikrumo nuorodomis ir laiko žyma formatas, aprašytas vadovaujantis XAdES standartu.

XAdES-X-L – ilgalaikio saugojimo elektroninio parašo formatas, aprašytas vadovaujantis XAdES standartu.

XML – Pasaulinio tinklo konsorciumo (angl. *The World Wide Web Consortium, W3C*) rekomenduojama bendrosios paskirties duomenų struktūrų ir jų turinio aprašomoji kalba (angl. „*eXtensible Markup Language*“).

XMLDSIG – Pasaulinio tinklo konsorciumo (angl. *The World Wide Web Consortium, W3C*) rekomenduojamas elektroninio parašo aprašymas naudojant XML struktūrą (18 priedo 22 punktas).

ZIP archyvas – ZIP formato rinkmena, apimanti vieną ar daugiau ZIP elementų, skirta duomenims saugoti ir, jei reikia, saugomų rinkmenų apimčiai sumažinti.

ZIP elemento tipas – ZIP elemento rinkmenos MIME tipas.

Kitos šiame Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme (Žin., 1995, Nr. [107-2389](#); 2004, Nr. 57-1982), Lietuvos Respublikos elektroninio parašo įstatyme (Žin., 2000, Nr. [61-1827](#)), Elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio dokumento specifikacijos reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2008 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. V-119 (Žin., 2008, Nr. [118-4488](#)) (toliau – Specifikacijos reikalavimų aprašas), Elektroninių dokumentų valdymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2006 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. V-12 (Žin., 2006, Nr. [7-268](#)), ir kituose teisės norminiuose aktuose.

II. ELEKTRONINIO DOKUMENTO PAKUOTĖ

8. Elektroninio dokumento pakuotė yra rinkmena, kurios formatas atitinka LST ISO/IEC 26300:2007 „Informacijos technologija. Atvirasis biuro dokumentų formatas v 1.0 (tapatus ISO/IEC 26300:2006)“ standarto 17 skyriaus ir šios Specifikacijos reikalavimus (3 priedas):

8.1. Pakuotė yra ZIP specifikaciją (18 priedo 23 punktas) atitinkantis ZIP archyvas, sudarytas iš vienos ar daugiau rinkmenų, suskirstytų į katalogus, kurie gali turėti pavaldžių katalogų su jose esančiomis rinkmenomis ir kitais katalogais.

8.2. Pakuotė negali būti apsaugota slaptažodžiais.

8.3. Pakuotėje turi būti rinkmena *META-INF/manifest.xml*, kurioje išvardytos pakuotėje esančios rinkmenos ir katalogai bei nurodyti kiekvienos rinkmenos bei katalogo MIME tipų žymenys.

8.4. Elektroniniai parašai turi būti saugomi *META-INF* kataloge, elektroninių parašų rinkmenų varduose turėtų būti nurodytas žodis „*signatures*“.

9. Pakuotė gali būti papildyta:

10. Elektroninio dokumento peržiūros paveikslėliu (angl. *thumbnail*), sukuriant atskirą

katalogą *Thumbnails* ir jame patalpinant reikalavimus atitinkančią rinkmeną *thumbnail.png*. Šiam katalogui MIME tipo žymuo *manifest.xml* rinkmenoje neturėtų būti nurodomas.

10.1. Tekstine rinkmena *mimetype*, kai elektroninio dokumento pakuotės rinkmenos vardo plėtinio nepakanka elektroninio dokumento specifikacijai identifikuoti. Tekstinės rinkmenos *mimetype* turinį sudaro elektroninio dokumento specifikaciją identifikuojantis elektroninio dokumento (pakuotės) MIME tipo žymuo (9 priedas). Papildymas šia rinkmena turi būti atliktas pagal LST ISO/IEC 26300:2007 standarto (18 priedo 12 punktas) 17.4 skyriaus reikalavimus.

11. Pakuotė yra ZIP archyvas, kuriame rinkmenos gali būti saugomos:

11.1. suglaudintos, naudojant glaudinimo algoritmą *DEFLATE*;

11.2. neglaudintos (angl. *STORED*).

12. ZIP formatas (18 priedo 23 punktas) lemia šiuos elektroninio dokumento apribojimus:

12.1. elektroninio dokumento pakuotės rinkmenos dydis neturi viršyti 4 GB;

12.2. elektroninio dokumento turinį sudarančių rinkmenų dydis neturi viršyti 4 GB;

12.3. ilgiausios nuorodos į rinkmeną ilgis neturi viršyti 65535 simbolių;

12.4. bendras elektroninio dokumento pakuotėje saugomų rinkmenų ir hierarchinės struktūros katalogų skaičius neturi viršyti 65535.

Elektroninio dokumento modelis

13. Skiriamos šios elektroninio dokumento struktūros:

13.1. *loginė* dokumento struktūra, aprašanti elektroninio dokumento atskiras sudedamąsias dalis;

13.2. *fizinė* dokumento struktūra, aprašanti, kaip elektroninio dokumento dalys atvaizduojamos *rinkmenose* ir *kataloguose*;

13.3. pakuotė, kurioje saugoma fizinė dokumento struktūra.

14. Specifikacija apibrėžia savo struktūrą aprašantį elektroninio dokumento modelį, kuriame loginė dokumento struktūra yra atskirta nuo jos atvaizdavimo pakuotėje fizinės struktūros forma. Šis modelis elektroninio dokumento naudotojui suteikia laisvę laikantis Specifikacijoje apibrėžtų reikalavimų pačiam nustatyti fizinę dokumento struktūrą – suteikti elektroninio dokumento dalis atitinkančių rinkmenų vardus, paskirstyti rinkmenas į katalogus – ir nustato prievolę aprašyti fizinę struktūrą pagal Specifikacijos reikalavimus.

15. Elektroninio dokumento loginę struktūrą sudaro šios dalys (1 priedas):

15.1. tik vienas pagrindinis dokumentas;

15.2. pasirašomieji ir nepasirašomieji metaduomenys;

15.3. bent vienas elektroninis parašas;

15.4. dalių tipų aprašas;

15.5. dalių tarpusavio ryšių aprašas.

16. Elektroniniame dokumente taip pat gali būti šios dalys:

16.1. vienas ar keli dokumento priedai;

16.2. vienas ar keli pridedami savarankiški elektroniniai dokumentai.

Pakuotės struktūra

17. Elektroninio dokumento loginės struktūros dalys fizinėje struktūroje atvaizduojamos rinkmenomis, suskirstytomis į katalogus. Kadangi pakuotė nėra sudedamoji elektroninio dokumento dalis, elektroninio dokumento fizinė struktūra gali būti saugoma ne pakuotėje (pavyzdžiui, naudojant kompiuterio katalogo struktūrą, duomenų bazės įrašų struktūrą ir pan.). Specifikacija apibrėžia elektroninio dokumento fizinę struktūrą, saugomą pakuotėje.

18. Dalių tipų aprašo ir dalių tarpusavio ryšių aprašo dalys fizinėje struktūroje atvaizduojamos fiksuoto vardo XML rinkmenomis *manifest.xml* (rinkmenų ir jų tipų aprašo rinkmena) ir *relations.xml* (ryšių aprašo rinkmena), patalpintomis *META-INF* kataloge. Šiame kataloge turi būti ir elektroninių parašų rinkmenos.

19. Kitų elektroninio dokumento dalių fizinę struktūrą nustato elektroninio dokumento sudarytojas, vadovaudamasis Specifikacijos reikalavimais. Aprašant fizinę elektroninio dokumento struktūrą turi būti nurodyti fizinės ir loginės struktūrų (pakuotės) ryšiai (4 priedas).

20. Fizinei pakuotės struktūrai keliami šie reikalavimai (3 priedas):

20.1. Pakuotė turi būti viena rinkmena, kurios plėtinys – „*adoc*“ (mažosiomis raidėmis).

20.2. Pakuotė turi atitikti ZIP formatą (18 priedo 23 punktas).

20.3. Rinkmenų ir katalogų vardai turi būti užkoduoti UTF-8 koduote.

20.4. Pakuotės šaknyje turi būti tik viena pagrindinio dokumento rinkmena.

20.5. Pakuotės šaknyje gali būti vienas arba keli katalogai laisvai pasirinktais vardais, nesutampančiais su *META-INF* katalogo vardu, kurių viduje gali būti Specifikacijos 48–49 punktuose nustatyta elektroninio dokumento turinio katalogų hierarchinė struktūra, elektroninio dokumento priedų rinkmenos ir pridėjami elektroniniai dokumentai. Turinio rinkmenų struktūra turi būti aprašyta taip, kaip nurodyta Specifikacijos 24 ir 41 punktuose (15 priedas).

20.6. Pakuotės šaknyje turi būti elektroninio dokumento metaduomenų rinkmenų katalogas. Rinkmenų ir jų tipų apraše metaduomenų katalogui turi būti nurodytas 9 priede nurodytas MIME tipo žymuo. Metaduomenų rinkmenos turi būti sudarytos ir aprašytos Specifikacijos 24, 41, 53–61 punktuose nustatyta tvarka.

20.7. Pakuotės šaknyje turi būti *META-INF* katalogas, kurio viduje turi būti:

20.7.1. elektroninių parašų rinkmenos, aprašytos pagal Specifikacijos 24, 41–42 punktų reikalavimus, kurios gali būti grupuojamos į katalogus. Rinkmenų ir jų tipų apraše elektroninių parašų katalogui (jei jis yra) turi būti nurodytas 9 priede numatytas MIME tipo žymuo. Elektroniniai parašai turi atitikti Specifikacijos 8.4, 62–70 punktuose nustatytus reikalavimus;

20.7.2. pakuotę sudarančių rinkmenų ir jų tipų aprašo rinkmena *manifest.xml*;

20.7.3. ryšių aprašo rinkmena *relations.xml*.

Rinkmenų ir jų tipų aprašo rinkmena

21. Rinkmenų ir jų tipų aprašo rinkmena yra nepasirašoma XML formato rinkmena, kurioje nurodomos elektroninį dokumentą sudarančios rinkmenos ir katalogai bei jų MIME tipų žymenys. Elektroninio dokumento pakuotėje privalo būti tik viena rinkmenų ir jų tipų aprašo rinkmena, kurios vardas – *META-INF/manifest.xml*.

22. Šios XML rinkmenos struktūra turi atitikti LST ISO/IEC 26300:2007 standarto (18 priedo 12 punktas) 17.7 skyriaus reikalavimus (15 priedas). Šio standarto 17.7.4–17.7.6 poskyrių reikalavimai netaikomi, nes elektroninio dokumento turinys pagal šią Specifikaciją negali būti šifruojamas.

23. Rinkmenų ir jų tipų aprašo rinkmeną sudaro šakninis *<manifest>* elementas, susidedantis iš vieno apibrėžtojo atributo, apibrėžiančio elemento vardų sritį, ir daugybės *<file-entry>* elementų, aprašančių pakuotėje esančias rinkmenas, katalogus ir jų turinio tipus (7 priedas).

24. Visos elektroninį dokumentą sudarančios rinkmenos, išskyrus rinkmeną *mimetype* bei pačią rinkmeną *manifest.xml*, ir katalogai turi būti nurodyti elektroninio dokumento rinkmenų ir jų turinio tipų aprašo rinkmenoje.

25. Nuorodos į rinkmenas ar katalogus aprašomos reliatyviomis IRI nuorodomis (*ipath-noscheme* pagal RFC 3987 rekomendacijas – 18 priedo 19 punktas), kurių atskaitos taškas – pakuotės šakninis katalogas. Negali būti absoliučių IRI nuorodų, taip pat nuorodų ar jų fragmentų, žyminčių už pakuotės ribų esančias rinkmenas ar katalogus. Pakuotė yra žymima simboliu „/“; šis simbolis negali būti pirmasis kitų nuorodų simbolis.

26. Rinkmenų ir jų tipų aprašo rinkmenoje turi būti nurodyti 9 priede numatyti elektroninį dokumentą sudarančių rinkmenų ir katalogų MIME tipų žymenys.

Elektroninio dokumento dalių tarpusavio ryšiai

27. Elektroninio dokumento dalys (rinkmenos) yra tarpusavyje susijusios: pagrindinio

dokumento rinkmena gali turėti priedų ar pridedamų dokumentų rinkmenų, elektroninio dokumento turinio rinkmenos ir pasirašomieji metaduomenys yra pasirašyti elektroniniais parašais.

28. Elektroninio dokumento pakuotės dalių ryšio tipas apibūdina, kaip viena elektroninio dokumento dalis susijusi su kita elektroninio dokumento dalimi. Ryšiai gali atlikti ir nuorodos, nustatančios dokumento dalies paskirtį, funkciją (fizinės ir loginės struktūrų (pakuotės) ryšiai). Ryšiais taip pat galima logiškai susieti tarpusavio nuorodų neturinčias elektroninio dokumento dalis.

29. Ryšiai aprašo loginės elektroninio dokumento struktūros dalių santykį su elektroninio dokumento pakuotės fizine struktūra ir užtikrina elektroninių dokumentų suderinamumą juos perduodant iš vienos sistemos į kitą. Todėl elektroniniam dokumentui sudaryti naudojami programinei įrangai nekeliama reikalavimai elektroninio dokumento turinio rinkmenas išsaugoti tik tam tikru Specifikacijoje nurodytu vardu ar tik tam tikrame kataloge.

Ryšių aprašo rinkmena

30. Ryšių aprašo rinkmena yra nepasirašoma XML formato rinkmena, aprašanti elektroninio dokumento pakuotės dalių ir jas sudarančių rinkmenų tarpusavio ryšius. Elektroninio dokumento pakuotėje galima tik viena ryšių aprašo rinkmena.

31. Ryšių aprašo rinkmenos vardas yra *META-INF/relations.xml*.

32. *<Relationships>* elementas yra šakninis ryšių aprašo rinkmenos elementas, turintis vieną ar daugiau *<SourcePart>* elementų, kurie aprašo pakuotės ar pakuotėje esančių rinkmenų ryšius su kitomis rinkmenomis (8 priedas).

33. Elektroninio dokumento ryšių aprašo rinkmenoje turi būti:

33.1. vienas *<SourcePart>* elementas, kuris aprašo pakuotės struktūros ryšius;

33.2. bent vienas *<SourcePart>* elementas, kuris aprašo elektroninio dokumento rinkmenų tarpusavio ryšius.

34. *<SourcePart>* elemento atributo *full-path* reikšmė „/“ (*full-path=“/“*) identifikuoja pakuotę. Kitos atributo *full-path* reikšmės identifikuoja kelias iki elektroninio dokumento rinkmenų. Elemento atributo *full-path* nuoroda turi vienareikšmiškai nurodyti pakuotę arba rinkmeną.

35. Nuorodos turi būti aprašytos taip, kaip nurodyta 25 punkte.

36. *<Relationship>* elementas aprašo pakuotės ar rinkmenos, kurią apibrėžia *<SourcePart>* elementas, ryšio su kita dokumento rinkmena tipą. Elemento atributas *full-path* nurodo elektroninio dokumento rinkmeną, su kuria pakuotė ar rinkmena turi ryšį, o atributas *type* apibrėžia ryšio tipą. Neprivalomas elemento atributas *id* yra ryšio identifikatorius.

37. Specifikacijos apibrėžiami ryšių tipai nurodyti 10 priede. Dokumento sudarytojas gali papildyti ryšių aprašo rinkmeną sudarytojo informacinės sistemos veiklai reikalingais elektroninio dokumento dalių ar jas sudarančių rinkmenų tarpusavio ryšių tipais. Programinė įranga, aptikusi jai nežinomo tipo ryšį, turi elgtis taip, kaip aptikusi loginį ryšį tarp dokumentų dalių, kurio tipas nežinomas, pavyzdžiui, atvaizduoti ryšį nurodydama, kad ryšio tipas nežinomas.

38. Dvi elektroninio dokumento rinkmenos gali turėti skirtingų tipų ryšius, taip pat abipusius ryšius, kuriuos turi nustatyti skirtingi *<SourcePart>* elementai, iš kurių vienas apibrėžia *A* rinkmenos ryšį su *B* rinkmena, kitas – *B* rinkmenos ryšį su *A* rinkmena.

39. Kai ryšys nurodomas ne su visa XML rinkmena, o tik su atskirais jos elementais (pavyzdžiui, kai elektroniniu parašu pasirašyta tik dalis XML rinkmenoje užfiksuotų metaduomenų), elementais *<Element>* išvardijami ryšį turintys XML rinkmenos elementai. Ryšį nurodyti galima tik su elementu (-ais), turinčiu (-iais) unikalų identifikatorių, nurodomą metaduomenų rinkmenoje. Atributas *in-source-part* nurodo, kurios (*<SourcePart>* ar *<Relationship>* elemente nurodytos) XML rinkmenos elementas susietas ryšiu, o atributas *ref-id* nurodo to elemento identifikatorių.

40. Leidžiamos elemento *<Element>* atributo *in-source-part* reikšmės:

40.1. *true* – nurodo XML elementą, esantį *<SourcePart>* elemento atribute *full-path* nurodytoje rinkmenoje;

40.2. *false* – nurodo XML elementą, esantį <Relationship> elemento attribute *full-path* nurodytoje rinkmenoje.

41. Fizinė elektroninio dokumento struktūra ryšių aprašo rinkmenoje aprašoma fizinės ir loginės elektroninio dokumento struktūrų ryšiais (15 priedas) pagal šiuos reikalavimus:

41.1. ryšių aprašo rinkmenoje turi būti pakuotę identifikuojantis <SourcePart> elementas;

41.2. pagrindinio dokumento rinkmena, pasirašomųjų ir nepasirašomųjų metaduomenų rinkmenos, elektroninių parašų rinkmenos ir peržiūros paveikslėlio (jei yra) rinkmena turi būti susietos su pakuote;

41.3. priedų rinkmenos turi būti susietos su pagrindinio dokumento arba kito priedo rinkmena;

41.4. pridedamų dokumentų rinkmenos turi būti susietos su pagrindinio dokumento rinkmena.

42. Elektroninių parašų rinkmenose saugomos URI nuorodos į pasirašytas elektroninio dokumento dalis. Siekiant efektyviai (nenaudojant programinės įrangos elektroninių parašų rinkmenos turiniui analizuoti) nustatyti, ar pakuotėje yra atitinkama rinkmena ir kuriuo elektroniniu parašu ji pasirašyta, ryšių aprašo rinkmenoje turi būti išvardytos elektroniniais parašais pasirašytos rinkmenos, nurodant jų ryšį su elektroniniu parašu. Kai elektroniniu parašu pasirašoma dalis XML rinkmenoje užfiksuotų metaduomenų, turi būti išvardyti pasirašyti metaduomenų elementai, nurodant juos gaubiančių XML elementų (grupių) identifikatorius.

III. ELEKTRONINIO DOKUMENTO TURINYS

43. Elektroninio dokumento turinį sudaro šios dalys:

43.1. *pagrindinis dokumentas* – elektroninio dokumento turinio dalis, kurioje pateikiama pagrindinė elektroninio dokumento turinio informacija, arba lydraštis, kuriame fiksuojama informacija apie persiunčiamus elektroninius dokumentus;

43.2. dokumento *priedai* (jie nebūtini) – elektroninio dokumento turinio dalis, kurioje pateikiama pagrindinį dokumentą papildanti elektroninio dokumento turinio informacija;

43.3. *pridedami elektroniniai dokumentai* (jie nebūtini) – savarankiški elektroniniai dokumentai, pridedami prie pagrindinio dokumento kaip jo turinį papildanti, paaiškinanti ar pagrindinio dokumento turinyje pateiktus faktus pagrindžianti informacija, taip pat su lydraščiu siunčiami elektroniniai dokumentai.

44. Elektroninio dokumento turinio pagrindinį dokumentą turi sudaryti tik viena rinkmena.

45. Elektroninio dokumento turinys gali turėti vieną ar daugiau dokumento priedų rinkmenų. Pagrindinio dokumento ir dokumento priedų rinkmenos gali apimti vieną ar daugiau priedų, tačiau vienas priedas negali būti keliose rinkmenose (2 priedas). Priedai gali turėti kitų priedų, saugomų atskirose rinkmenose.

46. Elektroninio dokumento turinys gali turėti vieną ar daugiau pridedamų dokumentų rinkmenų. Vieną rinkmeną turi sudaryti vienas pridedamas dokumentas. Visi pridedami dokumentai saugomi atskirose rinkmenose. Pridedamo elektroninio dokumento turinį gali sudaryti kiti pridedami dokumentai.

47. Bendras elektroninį dokumentą sudarančių turinio dalių skaičius ir apimtis neturi viršyti maksimalių reikšmių, nurodytų Specifikacijos 12 punkte.

48. Elektroninio dokumento pagrindinio dokumento rinkmena saugoma šakniniame elektroninio dokumento kataloge. Dokumento priedų rinkmenos ir pridedami elektroniniai dokumentai saugomi viename ar keliuose kataloguose (3 priedas).

49. Priedų ir (ar) pridedamų dokumentų katalogai gali būti sudaromi hierarchinės katalogų struktūros principu, kai žemesniuose hierarchinės katalogų struktūros lygmenyse gali būti vienas ar daugiau katalogų, sudarytų iš vieno ar daugiau priedų ar pridedamų dokumentų, priklausomai nuo katalogo, kuriame ši hierarchinė struktūra sukurta. Maksimalus hierarchinės katalogų struktūros lygmenų skaičius turi būti ne didesnis nei 3.

Elektroninio dokumento turinio rinkmenų formatai

50. Elektroninio dokumento pagrindinio dokumento rinkmena ir priedų rinkmenos turi būti sudarytos iš atvirųjų formatų rinkmenų (5 priedas), atitinkančių šiuos reikalavimus:

50.1. rinkmenos formatas turi atitikti konkretų formatą aprašančio standarto reikalavimus;

50.2. turi būti nurodytas rinkmenos plėtinys;

50.3. rinkmenos turi būti identifikuotos elektroninio dokumento dalių tipų apraše nurodytu MIME tipo žymeniu.

51. Pridedami savarankiški elektroniniai dokumentai turi atitikti pridedamų elektroninių dokumentų formatų reikalavimus (6 priedas).

52. Turinio rinkmenos neturi būti pažeistos ar kitaip sugadintos – turi būti įmanoma turinį peržiūrėti rinkmenos formata realizuojančios programinės įrangos priemonėmis.

IV. METADUOMENYS

53. Elektroninio dokumento metaduomenys yra duomenys apie elektroninio dokumento formatą, sandarą, turinį, naudojimą ir pasirašymą.

54. Metaduomenys skirstomi į:

54.1. *pasirašomuosius* metaduomenis – metaduomenis, kurie privalo būti pasirašyti ir kurių turinio po pasirašymo keisti nebegalima (dalis jų integralumas užtikrintas kvalifikuoto arba nekvalifikuoto elektroninio parašo technologija);

54.2. *nepasirašomuosius* metaduomenis – metaduomenis, kurie neturi būti pasirašyti ir kurių turinys elektroninio dokumento gyvavimo metu kinta.

55. Elektroninis dokumentas, atsižvelgiant į jo gyvavimo ciklą, gali turėti Specifikacijos 11 priede nurodytų grupių metaduomenis, kurių dalis yra pasirašomieji metaduomenys.

56. Elektroninio dokumento metaduomenys fiksuojami XML formatu ir gali būti saugomi keliose XML rinkmenose. Skirtingų grupių metaduomenys pagal metaduomenų sudarymo ar pasirašymo laiką gali būti saugomi vienoje rinkmenoje, tos pačios grupės metaduomenys gali būti saugomi keliose rinkmenose.

57. Pasirašomieji ir nepasirašomieji metaduomenys turi būti saugomi atskirose rinkmenose. Elektroniniame dokumente turi būti bent viena pasirašomųjų metaduomenų rinkmena ir bent viena nepasirašomųjų metaduomenų rinkmena. Jei elektroninis dokumentas jo gyvavimo metu yra papildomas ir pasirašomaisiais, ir nepasirašomaisiais metaduomenimis, jie turi būti saugomi skirtingose rinkmenose. Visi elektroninio dokumento metaduomenys fiksuojami metaduomenų rinkmenose.

58. Pasirašomųjų ir nepasirašomųjų metaduomenų rinkmenos identifikuojamos pagal ryšių aprašo rinkmenoje nurodytą atitinkamą pakuotės ryšio tipą (10 priedas). Kiekvienoje elektroninio dokumento metaduomenų rinkmenoje privaloma nuoroda į elektroninio dokumento metaduomenų rinkmenų XML schemą (17 priedo 1 skyrius).

59. Elektroninio dokumento metaduomenys, XML elementai jiems fiksuoti, jų privalomumo ir pasirašymo reikalavimai pagal elektroninių dokumentų grupes nurodyti Specifikacijos 12 priede.

60. Elektroninio dokumento metaduomenų XML rinkmena susideda iš šakninio elemento *<metadata>* su nuoroda į vardų sritį, apibūdinamą metaduomenų rinkmenų XML schema (17 priedo 1 skyrius). Šio elemento turinį gali sudaryti vienas ar keli metaduomenų elementai.

61. Logiškai susijusių pasirašomųjų metaduomenų grupės elementai, įskaitant pasirašomųjų metaduomenų šakninį elementą *<metadata>*, ir išskyrus elementą *<signatures>* (nes skirtingų elektroninių parašų metaduomenys turi būti pasirašyti tuo parašu, kurį papildo), privalo turėti atributą *ID* su unikaliu metaduomenų rinkmenoje identifikatoriumi. Nepasirašomųjų metaduomenų elementų grupės taip pat gali turėti atributą *ID* su unikalia reikšme, kai reikia pateikti nuorodą į metaduomenis arba kai metaduomenų reikšmė yra keičiama, elektroninį dokumentą papildant naujais metaduomenimis.

V. ELEKTRONINIAI PARAŠAI

62. Oficialių elektroninių dokumentų pasirašymo ir (jei reikia) tvirtinimo paskirties elektroniniai parašai turi būti sudaryti naudojant saugią elektroninio parašo formavimo sistemą.

63. Elektroniniai dokumentai turi būti pasirašyti XAdES standarte aprašytais XAdES-EPES, XAdES-T, XAdES-C, XAdES-X, XAdES-X-L arba XAdES-A formatų elektroniniais parašais. Atsižvelgiant į tai, kad XAdES standartas yra universalus ir numato alternatyvas, Specifikacijoje konkretizuojamas XAdES parašų elementų naudojimas konkrečiau taikymo atveju.

64. Elektroniniams dokumentams pasirašyti naudojamas atskirasis elektroninis parašas. Vienoje rinkmenoje gali būti tik vienas elektroninis parašas. Elektroninis dokumentas ar atskiros jo dalys pasirašomi šiais būdais:

64.1. *lygiagretusis* pasirašymo būdas, kai kiekvienas elektroninis parašas yra savarankiškas ir naudojamas elektroninio dokumento turiniui ir metaduomenims, išskyrus kitus elektrinius parašus, pasirašyti;

64.2. *daugiapakopis* pasirašymo būdas, kai elektroniniu parašu pasirašomi ir kiti elektroniniai parašai.

65. Visi daugiapakopiam pasirašymui skirti hierarchiniai (angl. *counter-signature*) elektroniniai parašai saugomi atskirose rinkmenose; jų nuorodos *<Reference>* elemento, nurodančio kitą parašą, tipas turi būti *http://uri.etsi.org/01903#CountersignedSignature*.

66. Elektroninių parašų galiojimui užtikrinti naudojamos laiko žymos (angl. *time-stamp*). Laiko žymės (angl. *time-mark*) nenaudojamos. Visoms laiko žymoms išsaugoti naudojamas tik neišreikštinis mechanizmas (angl. *implicit*), pagal XAdES standarto 7.1.4.3 *XAdESTimeStampType* duomenų tipą.

67. Elektroninių parašų struktūra detalizuojama Specifikacijos 13 priede, algoritmai elektriniams parašams formuoti pateikiami Specifikacijos 14 priede.

68. Turi būti pasirašyti tik pasirašomųjų metaduomenų rinkmenoje (-ose) saugomi metaduomenys. Kai reikia pasirašyti ne visus metaduomenų rinkmenoje esančius metaduomenis, pasirašoma ne visa metaduomenų rinkmena, o tik tie XML elementai, kurie atitinka pasirašomus metaduomenis. Kai kurie metaduomenys yra logiškai susieti ir negali būti pasirašyti atskirai (pvz., registravimo data ir registravimo numeris), todėl pasirašant atskirus metaduomenis galima pasirašyti tik tuos XML elementus, kurie turi privalomą *ID* atributą (12 priedas). Visada turi būti pasirašytas visas XML elementas, apimantis visus atributus ir visą XML elementų pomedį.

69. Kiekvienam pasirašomam metaduomenų XML elementui elektroninio parašo rinkmenoje turi būti sukurta atskira nuoroda (elementas *<ds:Reference>*). Nuorodos *<ds:Reference>* elemento atributo *ds:URI* reikšmė turi rodyti į visą pasirašomųjų metaduomenų rinkmeną. Konkretus pasirašomas XML elementas gaunamas taikant transformacijas (elementas *<ds:Transforms>*). Po transformacijų gautas kanonizuotas XML elementas turi atitikti šiuos reikalavimus (16 priedas):

69.1. transformacijų metu joks XML elementas, priklausantis pasirašomo XML elemento pomedžiui, negali būti ištrintas;

69.2. transformacijų metu jokio XML elemento, priklausančio pasirašomo XML elemento pomedžiui (įskaitant patį pasirašomą XML elementą), joks atributas negali būti ištrintas;

69.3. po transformacijų pasirašomo XML elemento pomedyje negali atsirasti joks naujas XML elementas;

69.4. po transformacijų pasirašomo XML elemento pomedyje negali atsirasti joks naujas atributas (taip pat ir pasirašomame XML elemente);

69.5. po transformacijų pasirašomo XML elemento pomedyje negali pasikeisti XML elementų tvarka.

70. Šios Specifikacijos reikalavimus atitinka ir dvejetainis metaduomenų rinkmenų pasirašymo būdas, reiškiantis, kad pasirašomi visi rinkmenoje esantys metaduomenys.

VI. ELEKTRONINIO DOKUMENTO TIKRINIMAS

71. Elektroninio dokumento tikrinimas vyksta šiais etapais (tikrinimo eiliškumas nebūtinai turi būti toks, kaip nurodyta šiame ir 72–82 punktuose):

- 71.1. tikrinamas Specifikacijoje apibrėžtos pakuotės formatas;
- 71.2. tikrinama elektroninio dokumento turinio struktūra;
- 71.3. tikrinami pakuotėje esantys elektroniniai parašai;
- 71.4. tikrinami elektroninio dokumento metaduomenys.

Pakuotės formato tikrinimas

- 72. Tikrinant pakuotės atitiktį formato reikalavimams, nustatoma:
 - 72.1. ar pakuotės rinkmena neviršija 4 GB dydžio apribojimų;
 - 72.2. ar pakuotės rinkmena yra ZIP archyvo rinkmena;
 - 72.3. ar ZIP archyvo rinkmenoje yra visos privalomosios elektroninio dokumento dalys:
 - 72.3.1. pagrindinio dokumento rinkmena;
 - 72.3.2. bent viena pasirašomųjų metaduomenų rinkmena;
 - 72.3.3. bent viena nepasirašomųjų metaduomenų rinkmena;
 - 72.3.4. bent viena elektroninių parašų rinkmena;
 - 72.3.5. elektroninio dokumento rinkmenų ir jų tipų aprašo rinkmena (*manifest.xml*);
 - 72.3.6. elektroninio dokumento ryšių aprašo rinkmena (*relations.xml*);
 - 72.4. ar elektroninio dokumento rinkmenų ir jų tipų aprašo rinkmena (*manifest.xml*) atitinka šiuos Specifikacijos reikalavimus:
 - 72.4.1. ar atitinka elektroninio dokumento rinkmenų ir jų tipų aprašo rinkmenos XML schemą (17 priedo 4 punktas);
 - 72.4.2. ar rinkmena yra *META-INF* kataloge;
 - 72.4.3. ar rinkmenoje nurodytos visos elektroninį dokumentą sudarančios rinkmenos ir katalogai, išskyrus rinkmenas *manifest.xml* ir *mimetype*;
 - 72.4.4. ar visos elektroninį dokumentą sudarančios dalys atitinka Specifikacijos 9 priede nurodytus rinkmenų (katalogų) tipų žymėjimo reikalavimus;
 - 72.5. ar elektroninio dokumento ryšių aprašo rinkmena (*relations.xml*) atitinka šiuos Specifikacijos reikalavimus:
 - 72.5.1. ar atitinka elektroninio dokumento ryšių aprašo rinkmenos XML schemą (17 priedo 3 punktas);
 - 72.5.2. ar yra visi pakuotės struktūrą nusakantys ryšiai ir ar jie atitinka nustatytuosius reikalavimus;
 - 72.5.3. ar visos ryšių aprašuose aptinkamos elektroninio dokumento dalys nurodytos tiksliai;
 - 72.5.4. ar visos ryšių aprašo rinkmenoje nurodytos pasirašytos elektroninio dokumento dalys iš tikrųjų yra pasirašytos nurodytaisiais elektroniniais parašais;
 - 72.5.5. ar visos pasirašytos elektroninio dokumento dalys turi atitinkamus ryšius su elektroniniais parašais.
 - 72.6. ar metaduomenų rinkmenos atitinka metaduomenų rinkmenoms keliamus reikalavimus:
 - 72.6.1. ar metaduomenų rinkmenos atitinka XML schemas (17 priedo 1 skyrius);
 - 72.6.2. ar elektroniniame dokumente yra visi privalomi metaduomenys;
 - 72.6.3. ar metaduomenys apibrėžti tik vieną kartą, išskyrus metaduomenis, kurie gali būti apibrėžti kelis kartus (pavyzdžiui, elektroninio parašo metaduomenys) (17 priedo 2 skyrius);
 - 72.6.4. ar elektroninio parašo metaduomenys yra pasirašyti elektroniniu parašu, kurio identifikacinis numeris sutampa su atitinkamo metaduomens „el. parašo identifikacinis numeris“ reikšme;
 - 72.6.5. ar pasirašyti visi privalomai pasirašomi metaduomenys (17 priedo 2 skyrius);
 - 72.7. ar elektroninių parašų rinkmenos atitinka šiuos reikalavimus:
 - 72.7.1. ar atitinka parašų rinkmenos XML schemą (17 priedo 3 skyrius);
 - 72.7.2. ar parašų rinkmena yra *META-INF* kataloge (arba jo vidiniame kataloge);
 - 72.7.3. ar parašų rinkmenos varde yra žodis „*signatures*“;
 - 72.7.4. ar vienoje elektroninio parašo rinkmenoje yra tik vienas elektroninis parašas;
 - 72.8. ar pasirašytas visas sudaryto elektroninio dokumento turinys;

72.9. ar elektroninio dokumento pagrindinio dokumento rinkmena yra pakuotės šakniniame kataloge;

72.10. ar maksimalus hierarchinės katalogų struktūros lygmenų skaičius ne didesnis nei 3.

Elektroninio dokumento turinio tikrinimas

73. Išsamus elektroninio dokumento turinio patikrinimas apima šiuos etapus:

73.1. dokumento turinio dalių tarpusavio ryšių patikrinimas:

73.1.1. ar elektroniniame dokumente yra tik viena pagrindinio dokumento rinkmena;

73.1.2. ar vienareikšmiškai identifikuojamos dokumento turinio dalys, t. y. ar yra ryšiais neidentifikuojamų turinio dalių; ar pagrindinio dokumento rinkmena nėra kurios nors kitos dalies priedas ar pridedamas dokumentas; ar priedas nėra kurios nors dalies pridedamas dokumentas; ar pridedamas dokumentas nėra kurios nors dalies priedas;

73.1.3. ar pridedamų dokumentų rinkmenos (jei jų yra) ryšio tipu „Pridedamo dokumento rinkmena“ siejamos tik su pagrindinio dokumento rinkmena;

73.1.4. ar pagrindinio dokumento rinkmena ir visos dokumento priedų rinkmenos (jei jų yra) pagal ryšio tipą „Priedo (priedų) rinkmena“ sudaro tvarkingą hierarchinę struktūrą, kurios viršuje yra pagrindinio dokumento rinkmena, t. y. ar hierarchija vienintelė (apima visas priedų rinkmenas), ar nėra ciklų ir nuorodų į tą pačią rinkmeną;

73.2. turinio tipų patikrinimas:

73.2.1. ar rinkmenų ir jų tipų apraše aprašytos visos elektroninio dokumento turinį sudarančios rinkmenos;

73.2.2. ar dokumento priedų ir pridedamų dokumentų rinkmenos atitinka turinio tipų reikalavimus;

73.3. turinio dalių naudojamumo patikrinimas: ar visos elektroninio dokumento turinį sudarančios rinkmenos atitinka deklaruojamą formatą, neapsiribojant rinkmenų plėtinių patikrinimu.

Elektroninių parašų tikrinimas

74. Tikrinant elektroninį dokumentą, tikrinami visi jo parašai. Kiekvienas elektroninis parašas turi būti atskiroje rinkmenoje. Elektroniniams parašams tikrinti naudojamas pirminis (angl. *initial*) ir paskesnis (angl. *subsequent*) parašo tikrinimas, kaip tai numato LST CWA 14171:2005 standartas (18 priedo 3 punktas). Tikrinant elektroniniame dokumente esantį elektroninį parašą, įsitikinama:

74.1. ar parašas atitinka XMLDSIG ir XAdES standartus;

74.2. ar pasirašymui naudoti sertifikatai buvo išduoti patikimų sertifikavimo centrų;

74.3. ar elektroniniame paraše esančios laiko žymos uždėtos patikimų laiko žymų tarnybų;

74.4. ar elektroniniame paraše esanti informacija apie sertifikatų paskelbimą negaliojančiais yra gauta iš patikimų sertifikatų centrų ar patikimų paslaugų teikėjų;

74.5. ar yra elektroniniam parašui sudaryti naudotas sertifikatas (ar elementas *<KeyInfo>* turi elementą *<X509Data>*, kuriame yra pasirašiusio asmens sertifikatas (elementas *<X509Certificate>*));

74.6. ar elektroninis parašas atitinka vieną iš pateiktų elektroninio parašo formatų: XAdES-EPES, XAdES-T, XAdES-C, XAdES-X, XAdES-X-L ar XAdES-A;

74.7. ar elektroniniame paraše naudojami algoritmai (transformavimo, kodavimo BASE64, kanonizavimo, santraukų darymo, pasirašymo) yra nurodyti 14 priede;

74.8. ar kiekvienas hierarchinis (angl. *counter-signature*) parašas turi nuorodą į kitą pasirašomą nurodytojo specialaus tipo (*type="http://uri.etsi.org/01903 #CountersignedSignature"*) elektroninį parašą;

74.9. ar elektroninis parašas atitinka kitus šioje Specifikacijoje nustatytus reikalavimus;

74.10. ar visos elektroninio dokumento turinį sudarančios dalys pasirašytos kaip pilnos dvejetainės rinkmenos (pasirašyta visa rinkmena, o ne atskira jos dalis; nuorodose į turinio

rinkmenas nėra transformacijų).

75. Naudojamų sertifikatų profiliai turi atitikti standartą LST ETSI TS 101 862 V1.3.3:2007 „Kvalifikuoto sertifikato profilis“.

76. Sertifikatų paskelbimo negaliojančiais informacija turi būti pasiekama naudojant OCSP paslaugą, teikiamą HTTP arba HTTPS protokolais, pagal RFC 2560 rekomendacijas (18 priedo 15 punktas).

77. Nesant OCSP paslaugos, turi būti naudojami sertifikatų paskelbimo negaliojančiais sąrašai (CRL), atitinkantys RFC 5280 rekomendacijas (18 priedo 21 punktas) ir pasiekiami HTTP arba HTTPS protokolais.

78. Laiko žyma turi atitikti standartą LST ETSI TS 101 861 V1.2.1:2002 „Laiko žymėjimo profilis“. Laiko žymos paslaugos turi būti pasiekiamos HTTP protokolu, pagal RFC 3161 rekomendacijas (18 priedo 16 punktas).

Metaduomenų tikrinimas

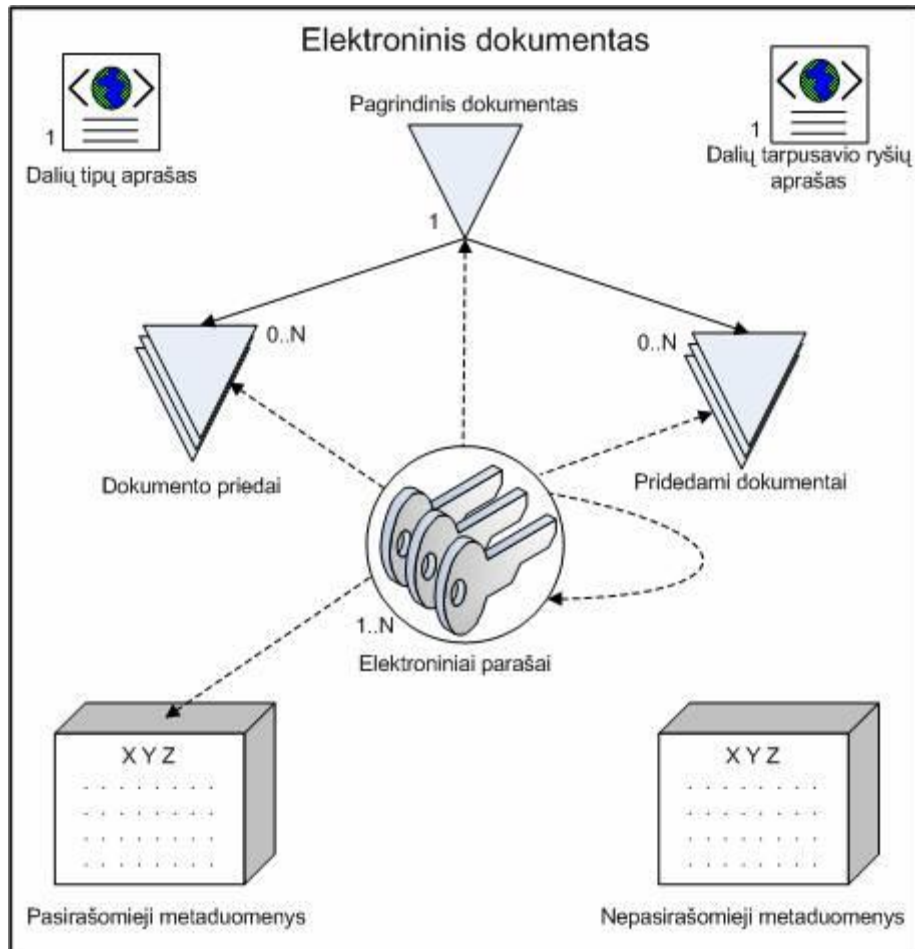
79. Tikrinant elektroninį dokumentą, tikrinami visi jame esantys metaduomenys. Pirmiausia įsitikinama, ar metaduomenų rinkmenos atitinka metaduomenų rinkmenoms keliamus reikalavimus, nustatytus Specifikacijos 72.4–72.6 punktuose.

80. Tikrinimas, ar elektroniniame dokumente yra visi privalomi metaduomenys ir ar visi privalomai pasirašytini metaduomenys pasirašyti, gali būti atliekamas naudojant Specifikacijos 17 priedo 2 skyriuje pateiktas XML rinkmenas metaduomenų atitikčiai reikalavimams tikrinti. Pastarosios rinkmenos apibrėžia metaduomenų elementų privalomumo, pasirašymo ir kartotinumą tikrinimo reikalavimus, jos saugomos kartu su metaduomenų XML schemomis už dokumento pakuotės ribų ir gali būti naudojamos kaip XML schemas papildančios tikrinimo priemonės. Specifikacija nustato keturias XML rinkmenas skirtingų grupių elektroniniams dokumentams tikrinti – po vieną kiekvienai elektroninių dokumentų grupei (GeDOC, GGeDOC, BeDOC, CeDOC).

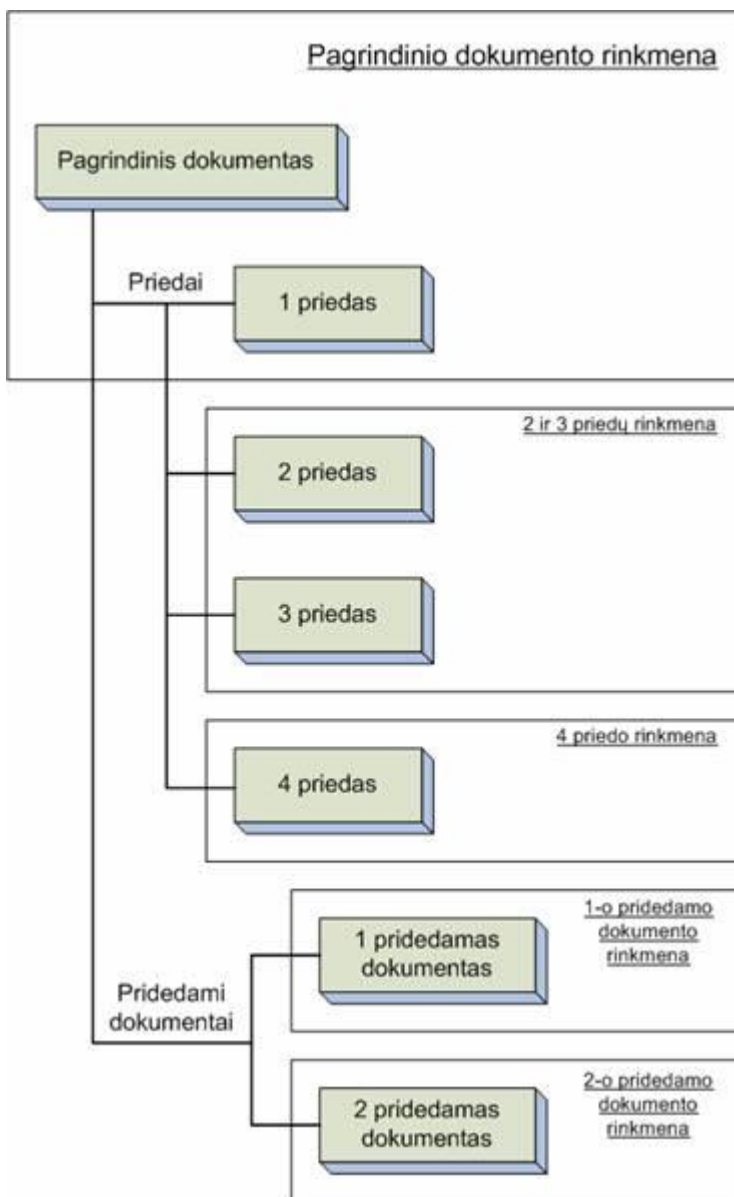
81. XML rinkmena metaduomenų atitikčiai reikalavimams tikrinti elektroniniam dokumentui parenkama pagal nepasirašomojo metaduomens „Elektroninio dokumento grupė“ (*metadata/Use/technical_environment/documentCategory*) reikšmę. Jei metaduomens reikšmė nėra nurodyta, turėtų būti tikrinama metaduomenų atiktis GeDOC grupės elektroniniams dokumentams keliamiems reikalavimams. Metaduomenų elementų atikties reikalavimams tikrinimas atliekamas taip, tarsi visi tos pačios XML vardų srities metaduomenų elementai, esantys skirtingose metaduomenų rinkmenose, būtų vienoje metaduomenų rinkmenoje.

82. Pasirašyti ir nepasirašyti metaduomenys nustatomi pagal elektroninio parašo rinkmenose esančias URI nuorodas ir XPath transformacijas (jei šios taikomos). Dokumento dalių tarpusavio ryšiai leidžia efektyviau, nenaudojant programinės įrangos elektroninių parašų rinkmenos turiniui analizuoti, nustatyti, ar metaduomenys pasirašyti, ir kuriuo elektroniniu parašu.

ELEKTRONINIO DOKUMENTO LOGINĖ STRUKTŪRA

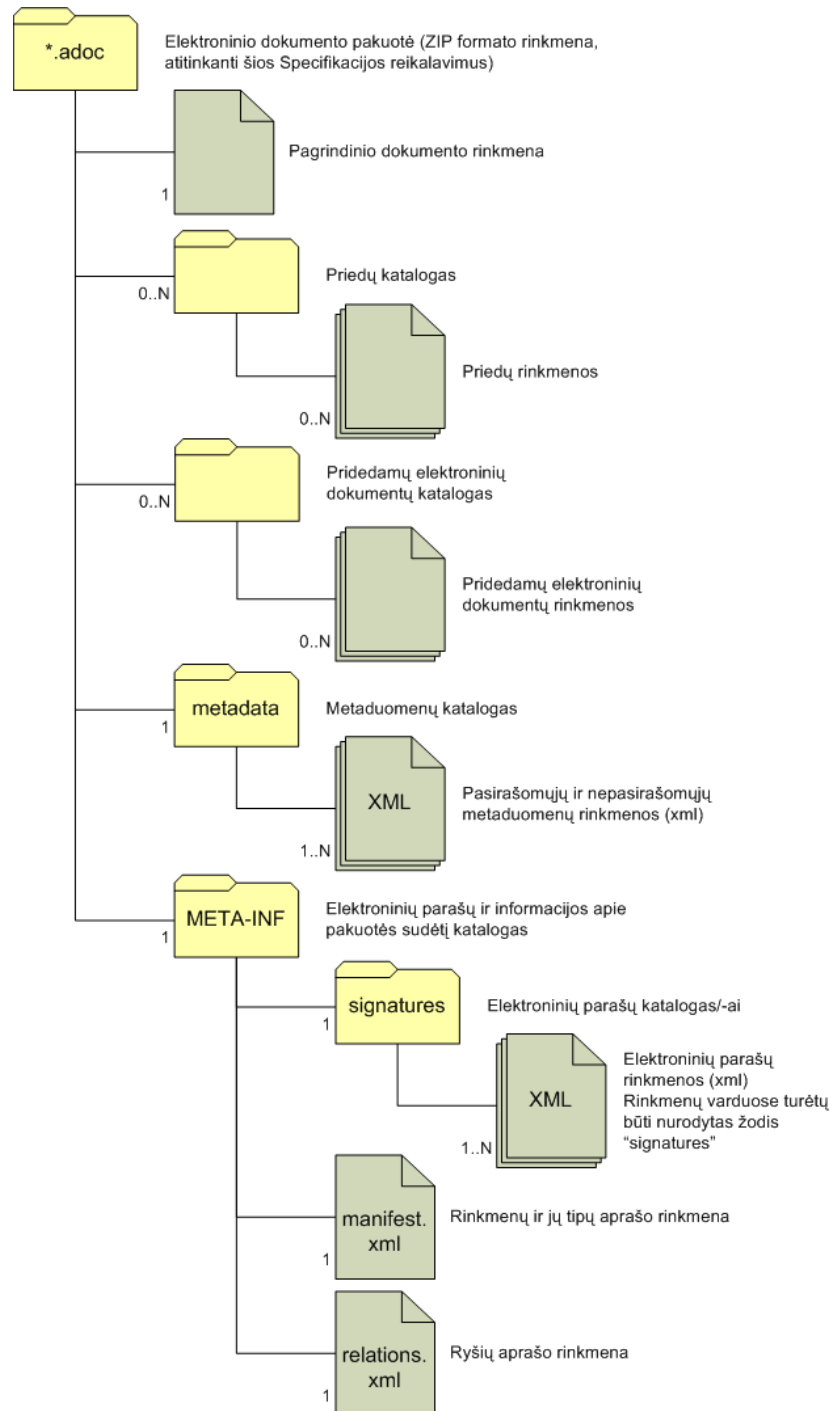

ELEKTRONINIO DOKUMENTO TURINIO STRUKTŪROS SCHEMA

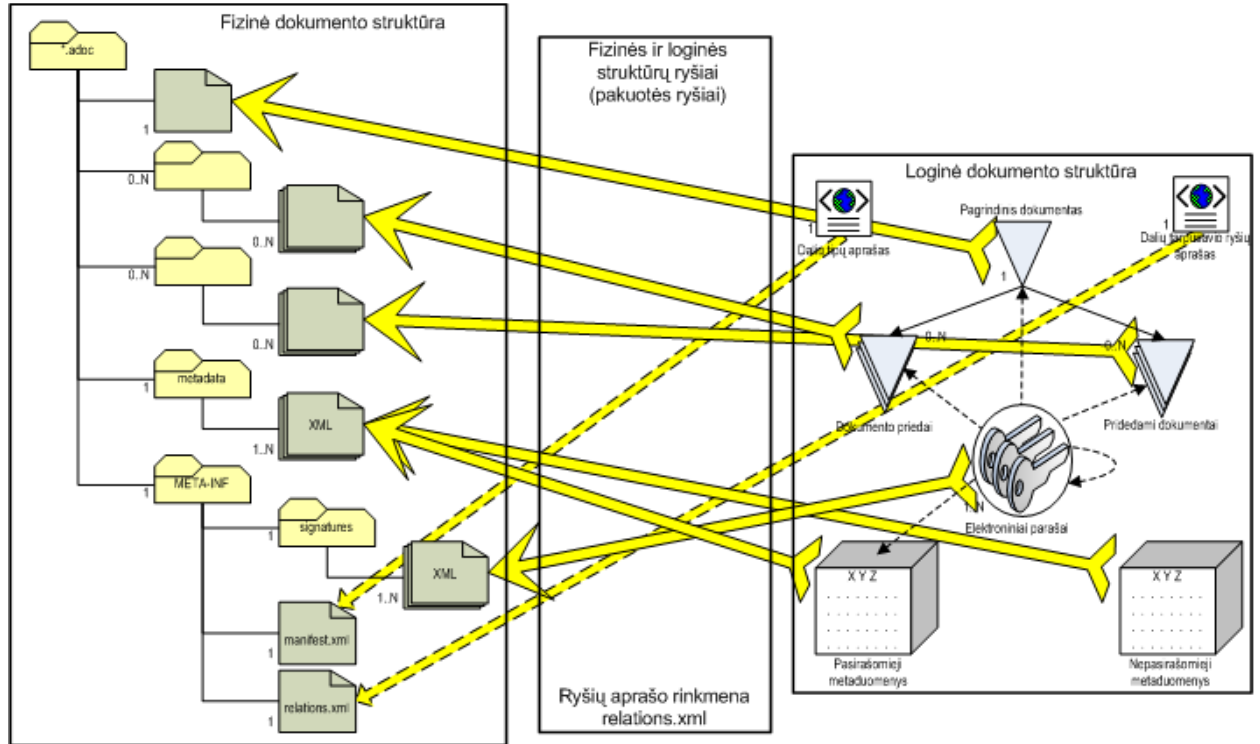

Elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio dokumento specifikacijos ADOC-V1.0
3 priedas

ELEKTRONINIO DOKUMENTO FIZINĖS PAKUOTĖS STRUKTŪROS PAVYZDYS

ELEKTRONINIO DOKUMENTO LOGINĖS STRUKTŪROS ATVAIZDAVIMAS FIZINĖJE STRUKTŪROJE

Loginės struktūros atvaizdavimo fizinėje struktūroje būdai:

- - loginės dalies atvaizdavimas fiksuoto vardo rinkmena (ryšys ryšių aprašo rinkmenoje nenurodomas);
- - loginės dalies (-ių) atvaizdavimas rinkmena (-omis), nurodant ryšį (-ius) ryšių aprašo rinkmenoje.

ELEKTRONINIO DOKUMENTO TURINIO RINKMENŲ FORMATAI

Nr.	Kriterijus	Aprašymas
1. Tekstinių dokumentų formatai		
1.1.	Formato pavadinimas: Rinkmenos plėtinys: MIME tipo žymuo: Formatą aprašantis standartas: Formatą realizuoja:	<i>Office Open XML dokumentų teksto formatas</i> docx application/vnd.openxmlformats-officedocument.wordprocessingml.document LST ISO/IEC 29500:2009 grupės standartai (18 priedo 13 punktas) Microsoft Office Word 2007, ankstesnių versijų ¹ Microsoft Office Word ir kitų gamintojų programinė įranga, Word Viewer (peržiūrai)
1.2.	Formato pavadinimas: Rinkmenos plėtinys: MIME tipo žymuo: Formatą aprašantis standartas: Formatą realizuoja:	<i>Atvirasis biuro dokumentų v 1.0 teksto formatas</i> odt application/vnd.oasis.opendocument.text LST ISO/IEC 26300:2007 (18 priedo 12 punktas) OpenOffice.org Writer 2 versijos ir kitų gamintojų programinė įranga
2. Skaičiuoklių formatai		
2.1.	Formato pavadinimas: Rinkmenos plėtinys: MIME tipo žymuo: Formatą aprašantis standartas: Formatą realizuoja:	<i>Office Open XML dokumentų skaičiuoklės formatas</i> xlsx application/vnd.openxmlformats-officedocument.spreadsheetml.sheet LST ISO/IEC 29500:2009 grupės standartai (18 priedo 13 punktas) Microsoft Office Excel 2007, ankstesnių versijų ¹ Microsoft Office Excel ir kitų gamintojų programinė įranga, Excel Viewer (peržiūrai)
2.2.	Formato pavadinimas: Rinkmenos plėtinys: MIME tipo žymuo: Formatą aprašantis standartas: Formatą realizuoja:	<i>Atvirasis biuro dokumentų v 1.0 skaičiuoklės formatas</i> ods application/vnd.oasis.opendocument.spreadsheet LST ISO/IEC 26300:2007 (18 priedo 12 punktas) OpenOffice.org Calc 2 versijos ir kitų gamintojų programinė įranga

Nr.	Kriterijus	Aprašymas
3. Pateikčių formatai		
3.1.	Formato pavadinimas: Rinkmenos plėtinys: MIME tipo žymuo: Formatą aprašantis standartas: Formatą realizuoja:	<i>Office Open XML dokumentų pateikties rengimo formatas</i> pptx application/vnd.openxmlformats-officedocument.presentationml.presentation LST ISO/IEC 29500:2009 grupės standartai (18 priedo 13 punktas) Microsoft Office PowerPoint 2007, ankstesnių versijų ¹ Microsoft Office PowerPoint ir kitų gamintojų programinė įranga, PowerPoint Viewer 2007 (peržiūrai)
3.2.	Formato pavadinimas: Rinkmenos plėtinys: MIME tipo žymuo: Formatą aprašantis standartas: Formatą realizuoja:	<i>Office Open XML dokumentų pateikties rodymo formatas</i> ppsx application/vnd.openxmlformats-officedocument.presentationml.slideshow LST ISO/IEC 29500:2009 grupės standartai (18 priedo 13 punktas) Microsoft Office PowerPoint 2007, ankstesnių versijų ¹ Microsoft Office PowerPoint ir kitų gamintojų programinė įranga, PowerPoint Viewer 2007 (peržiūrai)
3.3.	Formato pavadinimas: Rinkmenos plėtinys: MIME tipo žymuo: Formatą aprašantis standartas: Formatą realizuoja:	<i>Atvirasis biuro dokumentų v 1.0 pateikties formatas</i> odp application/vnd.oasis.opendocument.presentation LST ISO/IEC 26300:2007 (18 priedo 12 punktas) OpenOffice.org Impress 2 versijos ir kitų gamintojų programinė įranga
4. Vektorinės grafikos vaizdų ir teksto formatai		
4.1.	Formato pavadinimas: Rinkmenos plėtinys: MIME tipo žymuo: Formatą aprašantis standartas: Formatą realizuoja:	<i>Ilgalaikio saugojimo PDF rinkmenos formatas (PDF/A)</i> pdf application/pdf <i>(PDF/A nuo kitų PDF formatų atskiriamas pagal metaduomenų vardų sritį: prefiksas – pdfaid, URI – http://www.aiim.org/pdfa/ns/id/)</i> LST ISO 19005-1:2008 (18 priedo 11 punktas) Adobe Acrobat 8 versijos, OpenOffice.org 2 versijos, Microsoft Office 2007 ir kitų gamintojų programinė įranga, Adobe Reader (peržiūrai)
4.2.	Formato pavadinimas: Rinkmenos plėtinys:	<i>PDF rinkmenos formatas</i> pdf

Nr.	Kriterijus	Aprašymas
	MIME tipo žymuo: Formatą aprašantis standartas: Formatą realizuoja:	application/pdf ISO 32000-1:2008 (18 priedo 14 punktas) Adobe Acrobat 8 versijos, OpenOffice.org 2 versijos, Microsoft Office 2007 ir kitų gamintojų programinė įranga, Adobe Reader (peržiūrai)
5. Taškinės grafikos vaizdų formatai		
5.1.	Formato pavadinimas: Rinkmenos plėtinys: MIME tipo žymuo: Formatą aprašantis standartas: Formatą realizuoja:	<i>Žymėtosios atvaizdų rinkmenos (TIFF) formatas</i> tif, tiff image/tif, image/tiff, image/tiff-fx LST ISO 12234-2:2008 (18 priedo 9 punktas) Skeneriai, įvairių gamintojų programinė įranga
5.2.	Formato pavadinimas: Rinkmenos plėtinys: MIME tipo žymuo: Formatą aprašantis standartas: Formatą realizuoja:	<i>Fotografinių vaizdų saugojimo (JPEG) formatas</i> jpg, jpeg, jfif image/jpeg LST ISO/IEC 10918-1:2009 (18 priedo 8 punktas) Skaitmeniniai fotoaparatai, įvairių gamintojų programinė įranga, interneto naršyklės (peržiūrai)
5.3.	Formato pavadinimas: Rinkmenos plėtinys: MIME tipo žymuo: Formatą aprašantis standartas: Formatą realizuoja:	<i>Perkeliamosios tinklo grafikos (PNG) formatas</i> png image/png LST ISO/IEC 15948:2009 (18 priedo 10 punktas) Įvairių gamintojų programinė įranga, interneto naršyklės (peržiūrai)

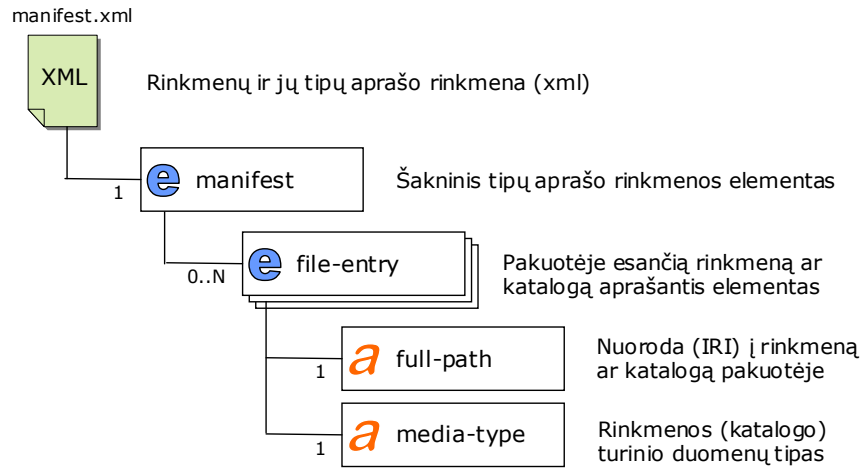
Pastaba. Korporacija „Microsoft“ platina senesnių versijų Microsoft Office 2003, Microsoft Office XP ar Microsoft Office 2000 programų suderinamumo paketą, leidžiantį jose atidaryti, redaguoti, įrašyti ir kurti dokumentus naudojant atvirusius rinkmenų formatus (žr. Microsoft KB 924074 straipsnį „*Kaip naudojantis ankstesnėmis Excel, PowerPoint ir Word versijomis atidaryti ir įrašyti 2007 Office programų failus*“. Straipsnio ID 924074, <http://support.microsoft.com/kb/924074>, 2007-04-24, 3.4).

Elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio
dokumento specifikacijos ADOC-V1.0
6 priedas

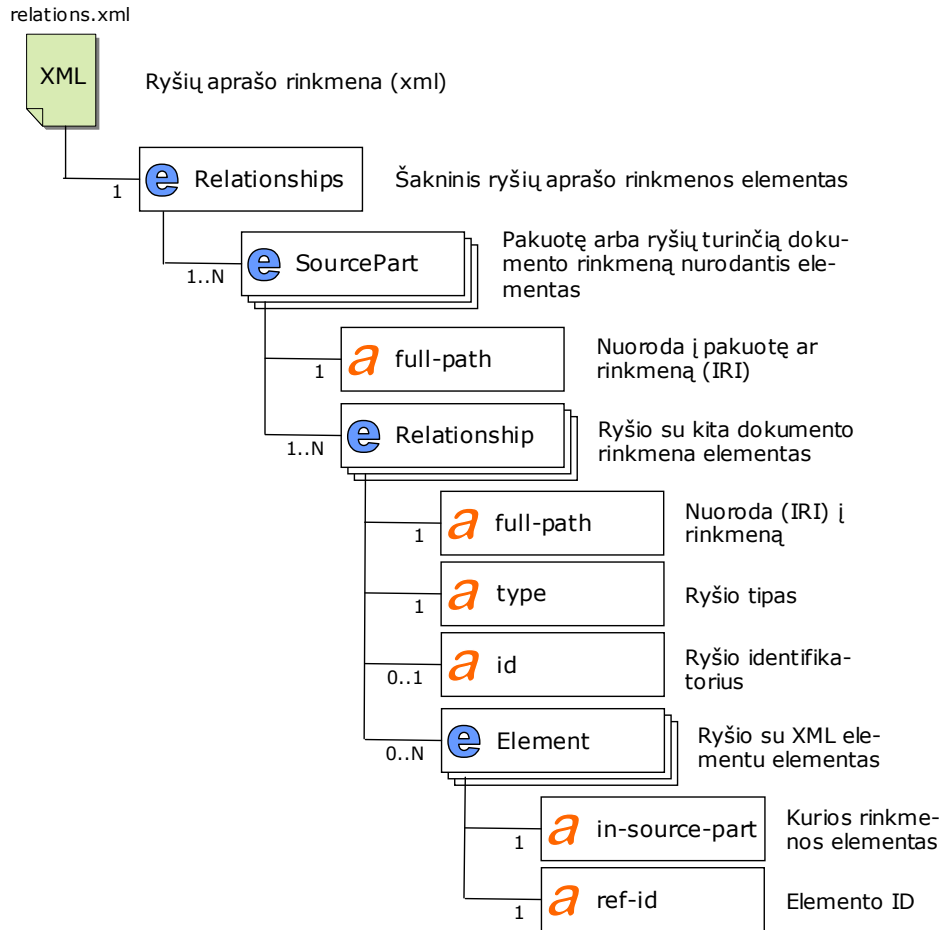
PRIDEDAMŲ ELEKTRONINIŲ DOKUMENTŲ FORMATAI

Nr.	Reikalavimas	Aprašymas
1.	Formatas: Rinkmenos plėtinys: MIME tipo žymuo:	Šią (ADOC-V1.0) Specifikaciją atitinkantis elektroninis dokumentas, saugomas pakuotėje adoc application/vnd.lt.archyvai.adoc-2008
2.	Formatas: Rinkmenos plėtinys: MIME tipo žymuo:	Elektroninis dokumentas, saugomas ZIP archyvo pakuotėje, atitinkančioje kitą su Lietuvos archyvų departamentu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės suderintą elektroninio dokumento specifikaciją, neprieštaraujančią šiai Specifikacijai <i>Turi atitikti nurodytuosius elektroninio dokumento specifikacijoje</i>

RINKMENŲ IR JŲ TIPŲ APRAŠO RINKMENOS STRUKTŪRA

RYŠIŲ APRAŠO RINKMENOS STRUKTŪRA

Elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio
dokumento specifikacijos ADOC-V1.0
9 priedas

ELEKTRONINIŲ DOKUMENTŲ SUDARANČIŲ RINKMENŲ IR KATALOGŲ TIPAI

Dokumento dalis	Rinkmenos (katalogo) MIME tipo žymuo
Pakuotė (<i>full-path</i> ="/")	application/vnd.lt.archyvai.adoc-2008
Dokumento turinio rinkmenos	<i>pagal rinkmenos rūšį (5 ir 6 priedai)</i>
Ryšių aprašo rinkmena	text/xml
Metaduomenys	
Elektroniniai parašai	
Peržiūros paveikslėlis	<i>nurodoma tuščia reikšmė ("")</i>
Metaduomenų rinkmenų katalogas (-ai)	application/vnd.lt.archyvai.adoc-2008#metadata-folder
Elektroninių parašų rinkmenų katalogas (-ai) (jei yra)	application/vnd.lt.archyvai.adoc-2008#signatures-folder
Kiti katalogai	<i>nurodoma tuščia reikšmė ("")</i>

Elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio
dokumento specifikacijos ADOC-V1.0
10 priedas

RYŠIŲ TIPAI

Ryšio tipas	<i>Relationship</i> elemento atributo <i>type</i> reikšmė
Pagrindinio dokumento rinkmena	http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/content/main
Priedo (priedų) rinkmena	http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/content/appendix
Priedamo dokumento rinkmena	http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/content/attachment
Pasirašomųjų metaduomenų rinkmena	http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/metadata/signable
Nepasirašomųjų metaduomenų rinkmena	http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/metadata/unsigned
Elektroninio parašo rinkmena	http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signatures
Peržiūros paveikslėlis	http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/thumbnail

ELEKTRONINIO DOKUMENTO METADUOMENŲ GRUPĖS

Metaduomenų grupė	Pasirašymas
Dokumentą ir jo sudarymą aprašantys metaduomenys	pasirašomi
Dokumento naudojimo apribojimų metaduomenys	pasirašomi
Dokumento registravimo metaduomenys	pasirašomi ¹
Gauto dokumento registravimo metaduomenys	pasirašomi ¹
Elektroninio parašo (-ų) metaduomenys	pasirašomi ²
Dokumento techniniai metaduomenys	nepasirašomi
Dokumento saugojimo metaduomenys	nepasirašomi
Dokumento šifravimo metaduomenys	nepasirašomi
Kiti metaduomenys	gali būti pasirašomi
Papildomi metaduomenys (neapibrėžti šioje Specifikacijoje)	gali būti pasirašomi

Pastabos:

¹ Naudojama kvalifikuoto arba nekvalifikuoto el. parašo technologija metaduomenų integralumui užtikrinti.

² Metaduomenys turi būti pasirašyti tuo elektroniniu parašu, kurį papildo.

ELEKTRONINIO DOKUMENTO METADUOMENYS

Metaduomenys	XML elementas	Duomenų tipas	Pasikartojantis	Privaloma grupės elektroniniam dokumentui				Pasirašomas
				GeDOC	GGeDOC	BeDOC	CeDOC	
PASIRAŠOMIEJI METADUOMENYS								
Šaknis metaduomenų rinkmenos elementas:	metadata	Elementas ⁷	Taip ¹⁴	Taip ¹⁰	Taip ¹⁰	Taip ¹⁰	Taip ¹⁰	Taip
Dokumentą ir jo sudarymą aprašantys metaduomenys								
El. dokumento turinį aprašantys metaduomenys:	document	Elementas ⁵	Ne	Taip ¹⁰	Taip ¹⁰	Taip ¹⁰	Ne ¹⁰	Taip ³
El. dokumento pavadinimas (antraštė)	title	Tekstinis	Ne	Taip	Taip	Taip	Taip ⁹	Taip ¹
Dokumento rūšis (pvz., įsakymas, pareiškimas, raštas, sutartis, kt.)	sort	Tekstinis	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Taip ^{3,1}
Sudarytojai:	authors	Elementas ⁵	Taip ¹⁴	Taip ¹⁰	Taip ¹⁰	Taip ¹⁰	Taip ¹⁰	Taip
Sudarytojas:	author	Elementas ⁵	Taip	Taip ¹⁰	Taip ¹⁰	Taip ¹⁰	Taip ¹⁰	Taip
Sudarytojas (pavadinimas arba vardas ir pavardė)	name	Tekstinis	Ne ¹⁵	Taip	Taip	Taip	Taip	Taip ¹
Sudarytojo kodas	code	Tekstinis	Ne ¹⁵	Taip ¹³	Taip ¹³	Taip ¹³	Ne	Taip ^{3,1}
Sudarytojo adresas	address	Tekstinis	Ne ¹⁵	Taip	Taip	Taip	Taip	Taip ¹
Sudarytojas yra: fizinis asmuo (taip) ar juridinis asmuo (ne).	individual	Loginis	Ne ¹⁵	Taip	Taip	Taip	Ne	Taip ^{3,1}
Dokumento sudarymas:	creation	Elementas ⁵	Ne	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Taip ³
Sudarymo data ¹²	date	Data ²	Ne	Ne ¹²	Ne ¹²	Ne ¹²	Ne ¹²	Taip ^{3,1}
Adresatai:	recipients	Elementas ⁵	Taip ¹⁴	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Taip ³
Adresatas:	recipient	Elementas ⁵	Taip	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Taip ^{3,1}
Adresatas (pavadinimas arba vardas ir pavardė)	name	Tekstinis	Ne ¹⁵	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ^{3,1}
Adresato kodas	code	Tekstinis	Ne ¹⁵	Taip ^{9,13}	Taip ^{9,13}	Taip ^{9,13}	Taip ^{9,13}	Taip ^{3,1}
Adresato adresas	address	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Taip ^{3,1}

Metaduomenys	XML elementas	Duomenų tipas	Pasikartojantis	Privaloma grupės elektroniam dokumentui				Pasirašomas
				GeDOC	GGeDOC	BeDOC	CeDOC	
Adresatas yra: fizinis asmuo (taip) ar juridinis asmuo (ne).	individual	Loginis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Taip ^{3,1}
Dokumento naudojimo apribojimų metaduomenys								
Naudojimo apribojimai ⁴ :	restrictions	Elementas ⁵	Taip ¹⁴	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Taip ³
Naudojimo apribojimas ⁴ :	restriction	Elementas ⁵	Taip	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Taip ³
Dokumento turinio naudojimo apribojimas ⁴	contentRestriction	Loginis	Ne ¹⁵	Ne ⁶	Ne ⁶	Ne ⁶	Ne	Taip ^{3,1}
Metaduomenų naudojimo apribojimas ⁴	metadataRestriction	Loginis	Ne ¹⁵	Ne ⁶	Ne ⁶	Ne ⁶	Ne	Taip ^{3,1}
Apribojimų įvedimo / panaikinimo data	date	Data ²	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Taip ^{3,1}
Apribojimų įvedimo / panaikinimo pagrindas	reason	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Taip ^{3,1}
Dokumento registravimo metaduomenys (el. parašo technologija užtikrinamas metaduomenų integralumas)								
Dokumento registracijos:	registrations	Elementas ⁵	Taip ¹⁴	Taip ¹⁰	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Taip ³
Dokumento registravimas:	registration	Elementas ⁵	Taip	Taip ¹⁰	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Taip ³
Registravimo data	date	Data ²	Ne ¹⁵	Taip	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ¹
Dokumento registracijos Nr.	number	Tekstinis	Ne ¹⁵	Taip	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ¹
Dokumentą užregistravęs darbuotojas	registrar	Darbuotojas ⁸	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Taip ^{3,1}
Dokumentą užregistravusios įmonės (įstaigos) kodas	code	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Taip ^{3,1}
Gauto dokumento registravimo metaduomenys (el. parašo technologija užtikrinamas metaduomenų integralumas)								
Gauto dokumento registracijos:	receptions	Elementas ⁵	Taip ¹⁴	Ne ^{6,10}	Taip ^{10,11}	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Taip ³
Gauto dokumento registracija:	reception	Elementas ⁵	Taip	Ne ^{6,10}	Taip ^{10,11}	Ne ¹⁰	Ne ¹⁰	Taip ³
Gavimo data	date	Data ²	Ne ¹⁵	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ^{3,1}
Dokumento gavimo registracijos Nr.	number	Tekstinis	Ne ¹⁵	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ^{3,1}
Dokumentą užregistravęs darbuotojas	registrar	Darbuotojas ⁸	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Taip ^{3,1}
Gavėjas:	receiver	Tekstinis	Ne ¹⁵	Taip ^{9,10}	Taip ^{9,10}	Taip ^{9,10}	Taip ^{9,10}	Taip ^{3,1}
Gavėjo pavadinimas arba vardas ir pavardė	name	Tekstinis	Ne ¹⁵	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ^{3,1}

Metaduomenys	XML elementas	Duomenų tipas	Pasikartojantis	Privaloma grupės elektroniam dokumentui				Pasirašomas
				GeDOC	GGeDOC	BeDOC	CeDOC	
Gavėjo kodas	code	Tekstinis	Ne ¹⁵	Taip ^{9,13}	Taip ⁹	Taip ^{9,13}	Taip ^{9,13}	Taip ^{3,1}
Gavėjo adresas	address	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Taip ^{3,1}
Gavėjas yra: fizinis asmuo (taip) ar juridinis asmuo (ne).	individual	Loginis	Ne ¹⁵	Taip ⁹	Ne	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ^{3,1}
Elektroninių parašų metaduomenys (metaduomenys turi būti pasirašyti tuo elektroniniu parašu, kurį papildo)								
El. parašų metaduomenys:	signatures	Elementas ⁵	Taip ¹⁴	Taip	Taip	Taip	Taip	Taip ¹
El. parašo metaduomenys:	signature	Elementas ⁵	Taip	Taip ¹⁰	Taip ¹⁰	Taip ¹⁰	Taip ¹⁰	Taip
El. parašo identifikacinis numeris	signatureID	Nuoroda (IRI)	Ne ¹⁵	Taip	Taip	Taip	Taip	Taip ¹
Pasirašymo data	signingTime	Data ²	Ne ¹⁵	Taip	Taip	Taip	Taip	Taip ¹
El. parašo paskirtis: pasirašymas – „signature“, tvirtinimas – „confirmation“, vizavimas – „visa“, suderinimas – „conciliation“, registravimas – „registration“, gauto dokumento registravimas – „registration-of-incoming- documents“, supažindinimas – „acknowledgement“, archyvinis patvirtinimas – „notarisation“, kopijos tikrumo patvirtinimas – „copy-certification“	signingPurpose	Tekstinis (pasirenkamasis)	Ne ¹⁵	Taip	Taip	Taip	Taip	Taip ¹
Pasirašantis asmuo	signer	Darbuotojas ⁸	Ne ¹⁵	Taip	Taip	Taip	Taip	Taip ¹
Iš originalaus el. dokumento transformuoto turinio kopijai perkelti el. parašų metaduomenys (patvirtinami kopijos tikrumo paskirties el. parašu)	original_signatures	Elementas („signatures“ elemento tipo)	Taip ¹⁴	Ne	Ne	Ne	Ne	Taip ^{3,1}
NEPASIRAŠOMIEJI METADUOMENYS								
Šakninis metaduomenų rinkmenos elementas:	metadata	Elementas ⁷	Taip ¹⁴	Taip	Taip	Taip	Taip	Ne
Dokumento techniniai metaduomenys								
El. dokumento naudojimo metaduomenys:	Use	Elementas ⁵	Ne	Taip	Taip	Taip	Taip	Ne

Metaduomenys	XML elementas	Duomenų tipas	Pasikartojantis	Privaloma grupės elektroniam dokumentui				Pasirašomas
				GeDOC	GGeDOC	BeDOC	CeDOC	
Techninė informacija:	technical_environment	Elementas ⁵	Ne	Taip	Taip	Taip	Taip	Ne
Elektroninio dokumento specifikacijos identifikatorius: ADOC-V1.0	standardVersion	Tekstinis	Ne	Taip	Taip	Taip	Taip	Ne
Elektroninio dokumento grupė: GeDOC, GGeDOC, BeDOC, CeDOC	documentCategory	Tekstinis (pasirenkamasis)	Ne	Ne	Taip	Taip	Taip	Ne
Elektroninį dokumentą rengusios eDVS pavadinimas ir versija	generator	Tekstinis	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Operacinės sistemos, kurioje buvo parengtas dokumentas, pavadinimas ir versija	os	Tekstinis	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Dokumento saugojimo, keitimo metaduomenys								
El. dokumento klasifikavimas:	Location	Elementas ⁵	Ne	Taip	Taip ¹¹	Ne	Ne	Ne
Priskirtos bylos (tomo) indeksas (-ai)	case_id	Tekstinis	Taip	Taip	Taip ¹¹	Ne	Ne	Ne
Saugykla	storage	Tekstinis	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
El. dokumento įvykius aprašantys metaduomenys:	Event_history	Elementas ⁷	Taip ¹⁴	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Išsiuntimas:	sent	Elementas ⁵	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Išsiuntimo data	date	Data ²	Ne ¹⁵	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Ne
Išsiuntimą atlikęs darbuotojas	responsible	Darbuotojas ⁸	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Išsiuntimo pagrindas	reason	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Siuntėjas :	sender	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Siuntėjas (pavadinimas arba vardas ir pavardė)	name	Tekstinis	Ne ¹⁵	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Ne
Siuntėjo kodas	code	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Siuntėjo adresas	address	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Siuntėjas yra: fizinis asmuo (taip) ar juridinis asmuo (ne).	individual	Loginis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Perklasifikavimas:	reclassified	Elementas ⁵	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Priskyrimo data	date	Data ²	Ne ¹⁵	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Ne
Priskyrimą atlikęs darbuotojas	responsible	Darbuotojas ⁸	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne

Metaduomenys	XML elementas	Duomenų tipas	Pasikartojantis	Privaloma grupės elektroniniam dokumentui				Pasirašomas
				GeDOC	GGeDOC	BeDOC	CeDOC	
Perklasifikavimo pagrindas	reason	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Naujas priskirtos bylos (tomo) indeksas (-ai)	case_id	Tekstinis	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Perkėlimas:	moved_from_location	Elementas ⁵	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Perkėlimo data	date	Data ²	Ne ¹⁵	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Ne
Perkėlimą atlikęs darbuotojas	responsible	Darbuotojas ⁸	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Perkėlimo pagrindas	reason	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Nauja saugojimo vieta	storage	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Informacija apie atliktą pakeitimą:	changed	Elementas ⁵	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Pakeitimo data	date	Data ²	Ne ¹⁵	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Ne
Pakeitimą atlikęs darbuotojas	responsible	Darbuotojas ⁸	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Pakeitimo pagrindas	reason	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Pakeitimo turinys	abstract	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Nuoroda į keičiamą metaduomenų elementą (<i>#identifikatorius</i> arba <i>rinkmena#identifikatorius</i>)	reference	Nuoroda (IRI)	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Nauja metaduomenų reikšmė (naujai išdėstytas keičiamo metaduomenų elemento turinys)	new_value	Neapibrėžtas (turi atitikti keičiamo elemento tipą)	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Informacija apie transformavimą į kitus formatus:	transformed	Elementas ⁵	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Transformavimo data	date	Data ²	Ne ¹⁵	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Ne
Transformavimą atlikęs darbuotojas	responsible	Darbuotojas ⁸	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Formatas, į kurį transformuota	format	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Sunaikinimas:	disposed	Elementas ⁵	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Sunaikinimo data	date	Data ²	Ne ¹⁵	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Ne
Sunaikinimą atlikęs darbuotojas	responsible	Darbuotojas ⁸	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Sunaikinimo pagrindas	reason	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Informacija apie atkūrimą iš atsarginių kopijų:	restored	Elementas ⁵	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Atkūrimo data	date	Data ²	Ne ¹⁵	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Ne

Metaduomenys	XML elementas	Duomenų tipas	Pasikartojantis	Privaloma grupės elektroniam dokumentui				Pasirašomas
				GeDOC	GGeDOC	BeDOC	CeDOC	
Atkūrimo atlikęs darbuotojas	responsible	Darbuotojas ⁸	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Atkūrimo priežastis	reason	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Asmenys:	Agent	Elementas ⁵	Taip ¹⁴	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Atsakingi asmenys:	responsibilities	Elementas ⁵	Taip ¹⁴	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Atsakomybė:	responsibility	Elementas ⁵	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Atsakomybės sritis: dokumento sudarymas – „creation“, tvarkymas – „management“, perkėlimas – „relocation“, saugojimas – „storage“, sunaikinimas – „deletion“	area	Tekstas (pasirenkamasis)	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Atsakingas darbuotojas	responsible	Darbuotojas ⁸	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Dokumento šifravimo metaduomenys (<i>netaikoma</i> ; žr. Specifikacijos 22 punktą)								<i>netaikoma</i>
Kiti metaduomenys								
El. dokumento turinį aprašantys metaduomenys:	Description	Elementas ⁵	Taip ¹⁴	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Informacija apie elektroninio dokumento priedus:	appendixes	Elementas ⁵	Taip ¹⁴	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Informacija apie elektroninio dokumento priedą:	appendix	Elementas ⁵	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Priedo pavadinimas	title	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Priedo numeris	number	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
El. dokumento įvykius aprašantys metaduomenys:	Event_history	Elementas ⁷	Taip ¹⁴	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Rezoliucija:	resolution	Elementas ⁵	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Rezoliucijos data	date	Data ²	Ne ¹⁵	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Ne
Rezoliucijos autorius	author	Darbuotojas ⁸	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Rezoliucijos tekstas	text	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Užduoties vykdytojai	executors	Elementas ⁵	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Užduoties vykdytojas	executor	Darbuotojas ⁸	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Įvykdymo terminas	due_by	Data ²	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne

Metaduomenys	XML elementas	Duomenų tipas	Pasikartojantis	Privaloma grupės elektroniniam dokumentui				Pasirašomas
				GeDOC	GGeDOC	BeDOC	CeDOC	
Informacija apie užduočių vykdymą:	executed	Elementas ⁵	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Įvykdymo data	date	Data ²	Ne ¹⁵	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Ne
Įvykdymo autorius	responsible	Darbuotojas ⁸	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Įvykdymo komentarai	abstract	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Įvykdymo termino pakeitimas:	postponed	Elementas ⁵	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Termino nukėlimo data	date	Data ²	Ne ¹⁵	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Taip ⁹	Ne
Nuoroda į rezoliuciją	reference	Nuoroda (IRI)	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Naujas įvykdymo terminas	due_by	Data ²	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Papildomi, specifikacijoje neapibrėžti metaduomenys	Custom	Neapibrėžtas	Taip ¹⁴	Ne	Ne	Ne	Ne	Taip ¹⁰ /Ne

Pastabos:

¹ Metaduomuo atskirai nėra pasirašomas, o tik kaip anksčiau nurodytų metaduomenų grupių, kurioms priklauso, sudėtinė dalis.

² Data arba data ir laikas, kaip tai apibrėžta XML formato W3C rekomendacijose (*xsd:dateTime* arba *xsd:date* tipas su nurodytu laiko zonos fragmentu).

³ Pasirašoma, jei duomenys pateikti.

⁴ Jei nėra metaduomens, laikoma, kad apribojimų nėra.

⁵ Elementas, kurį sudaro žemiau išvardyti metaduomenų elementai, sudarantys grupę.

⁶ Metaduomuo nurodomas, jei tokie duomenys privalomi pagal dokumento pobūdį.

⁷ Elementas, kurį sudaro toliau išvardyti ir kitose dalyse aprašyti metaduomenų elementai, sudarantys grupę.

⁸ Darbuotojo duomenų tipas:

Atsakingo asmens vardas, pavardė	individualName	Tekstinis	Ne ¹⁵	Taip	Taip	Taip	Taip	GB
Atsakingo asmens pareigos	positionName	Tekstinis	Ne ¹⁵	Taip	Taip/Ne	Taip	Ne	GB
Struktūrinis padalinys	structuralSubdivision	Tekstinis	Ne ¹⁵	Ne	Ne	Ne	Ne	GB

GB – metaduomenys gali būti pasirašomi.

⁹ Privalomas, jei yra elementą gaubiantis (tėvinis) elementas.

¹⁰ Elementui (jei nurodytas) privalomas atributas ID, kuriame įrašytas unikalus metaduomenų rinkmenoje identifikatorius.

¹¹ Elementas privalomas, kai dokumentas įregistruotas dokumentą gavusioje institucijoje ar įstaigoje.

¹² Dokumentas laikomas sudarytu, kai jis pasirašytas ir (jei taikoma) įregistruotas jį sudariusioje įstaigoje. Jei metaduomuo nurodomas, jo reikšmė turi atitikti vėliausią iš šių datų: dokumento pasirašymo data (datos – jei pasirašo keli asmenys) ir (jei taikoma) dokumento registravimo data.

¹³ Fizinio asmens kodas nėra privalomas.

¹⁴ Elektroniniame dokumente gali būti keli tokie metaduomenų elementai, tačiau tik po vieną rinkmenoje.

¹⁵ Elementą gaubiančio (tėvinio) elemento ribose.

ELEKTRONINIŲ PARAŠŲ STRUKTŪRA

1. Elementų privalomumas apibrėžiamas taip:

Privalomas	Kurianti programa	Apdorojanti programa
Taip	Privalo sukurti šį elementą	Privalo apdoroti šį elementą
Ne	Gali sukurti šį elementą	Gali apdoroti šį elementą, jei jis yra
Neleistinas	Negali kurti šio elemento	Neapdoroja šio elemento ir praneša apie klaidą

2. Elementų vardų sritys:

Prefiksas	Vardų sritis	Standartas
ds	http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#	XMLDSIG
<i>nenurodytas</i>	http://uri.etsi.org/01903/v1.3.2#	LST ETSI TS 101 903 V1.3.2:2006
xadesv141	http://uri.etsi.org/01903/v1.4.1#	LST ETSI TS 101 903 V1.4.1:2009

3. **XAdES-EPES** formato parašo struktūra:

XML elementas	Privalomas	Skaičius	Pastaba
ds:Signature	Taip	1	Vienoje rinkmenoje gali būti tik vienas el. parašas. Elemento atributas <i>id</i> privalomas
ds:SignedInfo	Taip	1	
ds:CanonicalizationMethod	Taip	1	
ds:SignatureMethod	Taip	1	
ds:Reference	Taip	2-N	Nuorodos gali būti tik į dokumento pakuotėje esančius objektus. Viena jų turi rodyti į pasirašomus atributus (elementas <i>SignedProperties</i>) parašo rinkmenos viduje. Jei nuoroda rodo į toje pačioje parašo rinkmenoje esantį objektą, tai atributo <i>ds:URI</i> reikšmė turi būti sudaryta tik iš URI fragmento dalies (pvz., <i>URI</i> =“#SignPr“). Jei nuoroda rodo į objektą, nesantį toje pačioje parašo rinkmenoje, tai atributo <i>ds:URI</i> reikšmė turi būti sudaryta tik iš URI nuorodos į rinkmeną (URI fragmentas negali būti naudojamas).
ds:Transforms	Ne	0-N	
ds:DigestMethod	Taip	1	
ds:DigestValue	Taip	1	

XML elementas	Privalomas	Skaičius	Pastaba
ds:SignatureValue	Taip	1	
ds:KeyInfo	Taip	1	Privalo turėti elementą <i>X509Data</i> , kuriame būtų sertifikato elementas <i>X509Certificate</i>
ds:Object	Taip	1	
QualifyingProperties	Taip	1	
SignedProperties	Taip	1	
SignedSignatureProperties	Taip	1	
SigningTime	Ne	0-1	Jei elementas nurodomas, jo reikšmė turi būti <i>xsd:dateTime</i> tipo, Z (UTC) laiko zonos ir atitikti el. parašo metaduomens „Pasirašymo data“ reikšmę
SigningCertificate	Taip	1	Turi nurodyti sertifikatą, esantį elemente <i>KeyInfo</i>
SignaturePolicyIdentifier	Taip	1	Nurodomos išreikštinės arba neišreikštinės elektroninio parašo taisyklės
SignatureProductionPlace	Ne	0-1	
SignerRole	Ne	0-1	
SignedDataObjectProperties	Ne	0-1	
DataObjectFormat	Ne	0-N	Jei elementas nurodomas, rinkmenų formatai turi atitikti nurodytuosius rinkmenų ir jų tipų aprašo rinkmenoje (<i>manifest.xml</i>), o apdorojanti programa turi užtikrinti, kad duomenys bus atitinkamai parodyti. Kiekvienas nurodytas elementas privalo turėti po elementą <i>MimeType</i>
CommitmentTypeIndication	Ne	0-N	Jeif elementas nurodomas, jo reikšmė turi atitikti metaduomens „El. parašo paskirtis“ reikšmę
AllDataObjectsTimeStamp	Neleistinas	0	
IndividualDataObjectsTimeStamp	Neleistinas	0	
UnsignedProperties	Ne	0-1	
UnsignedSignatureProperties	Ne	0-1	
CounterSignature	Neleistinas	0	Specifikacijos 65 punktas
xadesv141:TimeStampValidationData (skirtas laiko žymai <i>AllDataObjectsTimeStamp</i> tikrinti naudotų sertifikatų tikrinimo informacijai saugoti)	Neleistinas	0	
xadesv141:TimeStampValidationData (skirtas laiko žymai <i>IndividualDataObjectsTimeStamp</i> tikrinti naudotų sertifikatų tikrinimo informacijai saugoti)	Neleistinas	0	

4. **XAdES-T** formato parašo struktūra atitinka XAdES-EPES formato struktūrą, kurios *<UnsignedSignatureProperties>* elementas papildytas laiko žyma ir, jei reikia, laiko žymai tikrinti naudotų sertifikatų tikrinimo informacija:

XML elementas	Privalomas	Skaičius	Pastaba
UnsignedSignatureProperties	Taip	1	
SignatureTimeStamp	Taip	1	Laiko žyma saugoma <i>EncapsulatedTimeStamp</i> elemente; <i>XMLTimeStamp</i> elementas neleistinas
xadesv141:TimeStampValidationData (skirtas laiko žymai <i>SignatureTimeStamp</i> tikrinti naudotų sertifikatų tikrinimo informacijai saugoti)	Ne	0-1	Jeigu elementas nurodomas, <i>UnsignedSignatureProperties</i> elemento viduje šis elementas turi būti kitas elementas už elemento <i>SignatureTimeStamp</i> ir turi saugoti laiko žymai <i>SignatureTimeStamp</i> tikrinti naudotus sertifikatus bei surinktą informaciją apie jų galiojimo nutraukimą arba sustabdymą; elemento atributas <i>URI</i> nenaudojamas (XAdES standarto 8.1.1 punktas).

5. **XAdES-C** formato parašo struktūra atitinka XAdES-T formato struktūrą, kurios *<UnsignedSignatureProperties>* elementas papildytas šiais elementais:

XML elementas	Privalomas	Skaičius	Pastaba
UnsignedSignatureProperties	Taip	1	
CompleteCertificateRefs	Taip	1	
CompleteRevocationRefs	Taip	1	Naudojami tik <i>CRLRefs</i> ir / arba <i>OCSPRefs</i> elementai (<i>OtherRefs</i> elementas neleistinas)
AttributeCertificateRefs	Neleistinas	0	
AttributeRevocationRefs	Neleistinas	0	

6. **XAdES-X** formato parašo struktūra atitinka XAdES-C formato struktūrą, kurios *<UnsignedSignatureProperties>* elementas papildytas šiais elementais:

XML elementas	Privalomas	Skaičius	Pastaba
UnsignedSignatureProperties	Taip	1	
SigAndRefsTimeStamp	Taip	1	Realizuota remiantis nepaskirstytu variantu (XAdES standarto 7.5.1.1 punktas). Laiko žyma saugoma <i>EncapsulatedTimeStamp</i> elemente; <i>XMLTimeStamp</i> elementas neleistinas

XML elementas	Privalomas	Skaičius	Pastaba
xadesv141:TimeStampValidationData (skirtas laiko žymai <i>SigAndRefsTimeStamp</i> tikrinti naudotų sertifikatų tikrinimo informacijai saugoti)	Ne	0-1	Jei elementas nurodomas, <i>UnsignedSignatureProperties</i> elemento viduje šis elementas turi būti kitas elementas už elemento <i>SigAndRefsTimeStamp</i> ir turi saugoti laiko žymai <i>SigAndRefsTimeStamp</i> tikrinti naudotus sertifikatus bei surinktą informaciją apie jų galiojimo nutraukimą arba sustabdymą; elemento atributas <i>URI</i> nenaudojamas (XAdES standarto 8.1.1 punktas).
RefsOnlyTimeStamp	Neleistinas	0	
xadesv141:TimeStampValidationData (skirtas laiko žymai <i>RefsOnlyTimeStamp</i> tikrinti naudotų sertifikatų tikrinimo informacijai saugoti)	Neleistinas	0	

7. **XAdES-X-L** formato parašo struktūra atitinka XAdES-X formato struktūrą, kurios *<UnsignedSignatureProperties>* elementas papildytas šiais elementais:

XML elementas	Privalomas	Skaičius	Pastaba
UnsignedSignatureProperties	Taip	1	
CertificateValues	Taip	1	Sertifikatams saugoti naudojamas <i>EncapsulatedX509Certificate</i> elementas; <i>OtherCertificate</i> elementas neleistinas
RevocationValues	Taip	1	Sertifikatų paskelbimo negaliojančiais informacijai saugoti naudojami tik <i>CRLValues</i> ir / arba <i>OCSPValues</i> elementai (<i>OtherValues</i> elementas neleistinas)
AttrAuthoritiesCertValues	Neleistinas	0	
AttributeRevocationValues	Neleistinas	0	

8. **XAdES-A** formato parašo struktūra atitinka XAdES-X-L formato struktūrą, kurios *<UnsignedSignatureProperties>* elementas papildytas archyvinėmis laiko žymomis:

XML elementas	Privalomas	Skaičius	Pastaba
UnsignedSignatureProperties	Taip	1	
xadesv141:ArchiveTimeStamp	Taip	1-N	Realizuota remiantis nepaskirstytu variantu (XAdES standarto 8.2.1. punktas). Laiko žyma saugoma <i>EncapsulatedTimeStamp</i> elemente; <i>XMLTimeStamp</i> elementas neleistinas
xadesv141:TimeStampValidationData (skirtas laiko žymai <i>xadesv141:ArchiveTimeStamp</i> tikrinti naudotų sertifikatų tikrinimo informacijai saugoti)	Ne	0-N	Jei elementas nurodomas, <i>UnsignedSignatureProperties</i> elemento viduje šis elementas turi būti kitas elementas už elemento <i>xadesv141:ArchiveTimeStamp</i> ir turi saugoti laiko žymai <i>xadesv141:ArchiveTimeStamp</i>

XML elementas	Privalomas	Skaičius	Pastaba
			tikrinti naudotus sertifikatus bei surinktą informaciją apie jų galiojimo nutraukimą arba sustabdymą; elemento atributas <i>URI</i> nenaudojamas (XAdES standarto 8.1.1 punktas).

ELEKTRONINIAMS PARAŠAMS FORMUOTI NAUDOJAMI ALGORITMAI

Elektroniniams parašams formuoti gali būti naudojami tik šie algoritmai:

Algoritmas	Identifikatorius
Santraukos sudarymas (angl. „Digest“)	
SHA1	http://www.w3.org/2000/09/xmlsig#sha1
SHA256	http://www.w3.org/2001/04/xmlenc#sha256
Kodavimas (angl. „Encoding“)	
Base64	http://www.w3.org/2000/09/xmlsig#base64
Pasirašymas (angl. „Signature“)	
DSAwithSHA1 (DSS)	http://www.w3.org/2000/09/xmlsig#dsa-sha1
RSAwithSHA1	http://www.w3.org/2000/09/xmlsig#rsa-sha1
RSAwithSHA256	http://www.w3.org/2001/04/xmlsig-more#rsa-sha256
Kanonizavimas (angl. „Canonicalization“)	
Canonical XML 1.0 (omits comments)	http://www.w3.org/TR/2001/REC-xml-c14n-20010315
Canonical XML 1.0 with Comments	http://www.w3.org/TR/2001/REC-xml-c14n-20010315#WithComments
Canonical XML 1.1 (omits comments)	http://www.w3.org/2006/12/xml-c14n11
Canonical XML 1.1 with Comments	http://www.w3.org/2006/12/xml-c14n11#WithComments
Transformavimas (angl. „Transform“)	
XPath	http://www.w3.org/TR/1999/REC-xpath-19991116
Base64	http://www.w3.org/2000/09/xmlsig#base64

ELEKTRONINIO DOKUMENTO STRUKTŪROS APRAŠO PAVYZDYS

1. Jei elektroninį dokumentą sudaro 4 turinio rinkmenos:

- Pagrindinio dokumento rinkmena *Pagrindinis.docx*;
- 2 priedai (*PriedasA.xlsx*, *Taisyklės.odt* (taisyklės)) ir taisyklių priedas *PriedasT1.odp*;
- 1 pridedamas dokumentas (*Priedama2.adoc*);
- pasirašomieji metaduomenys (*pasirašomi.xml*);
- nepasirašomieji metaduomenys (*istorija.xml*);
- 4 elektroniniai parašai:
 - *signatures1.xml*, kuriuo vizuotas A priedas ir apsaugoti pasirašomieji metaduomenys, kurių elementų identifikatorius yra „*parasas-signatures1*“;
 - *signatures-dir.xml*, kuriuo pasirašytos visos dokumento turinio rinkmenos ir pasirašomieji metaduomenys, kurių elementų identifikatoriai yra: „*pavadinimas*“, „*sudarytojai*“, „*parasas-signatures-dir*“;
 - *signatures-reg.xml* (dokumento registravimo paskirties), kurio nuorodos yra į pagrindinę dokumento turinio rinkmeną *Pagrindinis.docx*, el. parašą *signatures-dir.xml* ir pasirašomuosius metaduomenis, kurių elementų identifikatoriai yra: „*registravimas*“ ir „*parasas-signatures-reg*“;
 - *signatures-greg.xml* (gauto dokumento registravimo paskirties), kurio nuorodos yra į pagrindinę dokumento turinio rinkmeną *Pagrindinis.docx*, el. parašus *signatures-dir.xml*, *signatures-reg.xml* ir pasirašomuosius metaduomenis, kurių elementų identifikatoriai yra „*gauto-dokumento-registravimas*“ ir „*parasas-signatures-greg*“.

2. Jei dokumento sudarytojo informacinė sistema taip pat kaupia informaciją apie dokumentuose paminėtus kitus dokumentus, žymėdama jas ryšių tipais „*http://test.com/reference*“, ir pagrindinio dokumento rinkmena su pridedamu dokumentu turi tarpusavio nuorodų (abipusių ryšių).

3. Kaip pavyzdys pateikiama galima elektroninio dokumento struktūra:

Pagrindinis.docx
priedai/PriedasA.xlsx
priedai/Taisyklės.odt
priedai/PriedasT1.odp
pridedami/Priedama2.adoc
metadata/pasirašomi.xml
metadata/istorija.xml
META-INF/signatures/signatures1.xml
META-INF/signatures/signatures-dir.xml
META-INF/signatures/signatures-reg.xml
META-INF/signatures/signatures-greg.xml
META-INF/manifest.xml
META-INF/relations.xml

4. Ryšių aprašo rinkmenos *META-INF/relations.xml* turinys galėtų būti toks:

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<Relationships xmlns="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships">
  <SourcePart full-path="/">
    <Relationship full-path="Pagrindinis.docx"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/content/main"/>
    <Relationship full-path="metadata/pasirašomi.xml"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/metadata/signable"/>
    <Relationship full-path="metadata/istorija.xml"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/metadata/unsigned"/>
    <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures1.xml"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signatures"/>
    <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures-dir.xml"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signatures"/>
    <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures-reg.xml"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signatures"/>
    <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures-greg.xml"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signatures"/>
  </SourcePart>

  <SourcePart full-path="Pagrindinis.docx">
    <Relationship full-path="priedai/PriedasA.xlsx"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/content/appendix"/>
    <Relationship full-path="priedai/Taisyklės.odt"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/content/appendix"/>
    <Relationship full-path="pridedami/Priedama2.adoc"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/content/attachment"/>
    <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures-dir.xml"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signatures"/>
    <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures-reg.xml"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signatures"/>
    <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures-greg.xml"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signatures"/>
    <Relationship full-path="pridedami/Priedama2.adoc"
      type="http://test.com/reference"/>
  </SourcePart>

  <SourcePart full-path="priedai/PriedasA.xlsx">
    <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures1.xml"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signatures"/>
    <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures-dir.xml"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signatures"/>
  </SourcePart>

  <SourcePart full-path="priedai/Taisyklės.odt">
    <Relationship full-path="priedai/PriedasT1.odp"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/content/appendix"/>
    <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures-dir.xml"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signatures"/>
  </SourcePart>

  <SourcePart full-path="priedai/PriedasT1.odp">
    <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures-dir.xml"
      type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signatures"/>
  </SourcePart>

```

```

</SourcePart>
<SourcePart full-path="pridedami/Priededama2.adoc">
  <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures-dir.xml"
    type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signatures"/>
  <Relationship full-path="Pagrindinis.docx" type="http://test.com/reference"/>
</SourcePart>

```

```

<SourcePart full-path="metadada/pasirašomi.xml">
  <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures1.xml"
    type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signature">
    <Element in-source-part="true" ref-id="parasas-signatures1" />
  </Relationship>
  <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures-dir.xml"
    type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signature">
    <Element in-source-part="true" ref-id="pavadinimas" />
    <Element in-source-part="true" ref-id="sudarytojai" />
    <Element in-source-part="true" ref-id="parasas-signatures-dir" />
  </Relationship>
  <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures-reg.xml"
    type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signature">
    <Element in-source-part="true" ref-id="registravimas" />
    <Element in-source-part="true" ref-id="parasas-signatures-reg" />
  </Relationship>
  <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures-greg.xml"
    type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signature">
    <Element in-source-part="true" ref-id="gauto-dokumento-registravimas" />
    <Element in-source-part="true" ref-id="parasas-signatures-greg" />
  </Relationship>
</SourcePart>

```

```

<SourcePart full-path="META-INF/signatures/signatures-dir.xml">
  <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures-reg.xml"
    type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signatures"/>
  <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures-greg.xml"
    type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signatures"/>
</SourcePart>

```

```

<SourcePart full-path="META-INF/signatures/signatures-reg.xml">
  <Relationship full-path="META-INF/signatures/signatures-greg.xml"
    type="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships/signatures"/>
</SourcePart>
</Relationships>

```

5. Dokumento rinkmenų ir jų tipų aprašo rinkmenos *META-INF/manifest.xml* turinys galėtų būti toks:

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<manifest:manifest xmlns:manifest="urn:oasis:names:tc:opendocument:xmlns:manifest:1.0">
  <manifest:file-entry manifest:full-path="/" manifest:media-
type="application/vnd.lt.archyvai.adoc-2008" />
  <manifest:file-entry manifest:full-path="Pagrindinis.docx" manifest:media-
type="application/vnd.openxmlformats-officedocument.wordprocessingml.document" />

```

```
<manifest:file-entry manifest:full-path="priedai/" manifest:media-type="" />
<manifest:file-entry manifest:full-path="priedai/PriedasA.xlsx" manifest:media-
type="application/vnd.openxmlformats-officedocument.spreadsheetml.sheet" />
<manifest:file-entry manifest:full-path="priedai/Taisyklės.odt" manifest:media-
type="application/vnd.oasis.opendocument.text" />
<manifest:file-entry manifest:full-path="priedai/PriedasT1.odp" manifest:media-
type="application/vnd.oasis.opendocument.presentation" />
<manifest:file-entry manifest:full-path="pridedami/" manifest:media-type="" />
<manifest:file-entry manifest:full-path="pridedami/Priedama2.adoc" manifest:media-
type="application/vnd.lt.archyvai.adoc-2008" />
<manifest:file-entry manifest:full-path="metadata/" manifest:media-
type="application/vnd.lt.archyvai.adoc-2008#metadata-folder" />
<manifest:file-entry manifest:full-path="metadata/pasirašomi.xml" manifest:media-
type="text/xml" />
<manifest:file-entry manifest:full-path="metadata/istorija.xml" manifest:media-type="text/xml"
/>
<manifest:file-entry manifest:full-path="META-INF/" manifest:media-type="" />
<manifest:file-entry manifest:full-path="META-INF/signatures/" manifest:media-
type="application/vnd.lt.archyvai.adoc-2008#signatures-folder" />
<manifest:file-entry manifest:full-path="META-INF/signatures/signatures1.xml"
manifest:media-type="text/xml" />
<manifest:file-entry manifest:full-path="META-INF/signatures/signatures-dir.xml"
manifest:media-type="text/xml" />
<manifest:file-entry manifest:full-path="META-INF/signatures/signatures-reg.xml"
manifest:media-type="text/xml" />
<manifest:file-entry manifest:full-path="META-INF/signatures/signatures-greg.xml"
manifest:media-type="text/xml" />
<manifest:file-entry manifest:full-path="META-INF/relations.xml" manifest:media-
type="text/xml" />
</manifest:manifest>
```

ATSKIRŲ METADUOMENŲ ELEMENTŲ PASIRAŠYMO PAVYZDYS

Elektroninio parašo rinkmenoje esančios nuorodos (elemento `<ds:Reference>`), nurodančios į pasirašomą XML elementą (su atributo `ID` reikšme „viza_1“), esančio pasirašomųjų metaduomenų rinkmenoje `metadata/signableMetadata.xml`, pavyzdys:

```
<Reference URI="metadata/signableMetadata.xml">
  <Transforms>
    <Transform Algorithm="http://www.w3.org/TR/1999/REC-xpath-19991116">
      <XPath>ancestor-or-self::*[@ID='viza_1']</XPath>
    </Transform>
    <Transform Algorithm="http://www.w3.org/TR/2001/REC-xml-c14n-20010315"/>
  </Transforms>
  <DigestMethod Algorithm="http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#sha1"/>
  <DigestValue>mk0/wOnnwdzZ6uKvftiH1fJFNDY=</DigestValue>
</Reference>
```

XML SCHEMOS

I. METADUOMENŲ RINKMENŲ XML SCHEMOS

Pasirašomųjų metaduomenų rinkmenų XML schema

1. Toliau pateikta pasirašomųjų metaduomenų rinkmenų XML schema:

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<xs:schema targetNamespace="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/signable"
  xmlns="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/signable"
  xmlns:xs="http://www.w3.org/2001/XMLSchema"
  xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
  elementFormDefault="qualified" attributeFormDefault="unqualified">

  <xs:element name="metadata" type="MetadataType" />
  <xs:complexType name="MetadataType">
    <xs:complexContent>
      <xs:extension base="SignableElementType">
        <xs:all>
          <xs:element name="document" minOccurs="0" maxOccurs="1"
type="DocumentType" />
          <xs:element name="authors" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="AuthorsType" />
          <xs:element name="creation" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="EventType" />
          <xs:element name="recipients" minOccurs="0" maxOccurs="1"
type="RecipientsType" />
          <xs:element name="restrictions" minOccurs="0" maxOccurs="1"
type="RestrictionsType" />
          <xs:element name="registrations" minOccurs="0" maxOccurs="1"
type="RegistrationsType" />
          <xs:element name="receptions" minOccurs="0" maxOccurs="1"
type="ReceptionsType" />
          <xs:element name="signatures" minOccurs="0" maxOccurs="1"
type="SignaturesType" />
          <xs:element name="original_signatures" minOccurs="0" maxOccurs="1"
type="SignaturesType" />
          <xs:element name="Custom" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="AnyType" />
        </xs:all>
      </xs:extension>
    </xs:complexContent>
  </xs:complexType>

  <xs:complexType name="DocumentType">
    <xs:complexContent>
      <xs:extension base="SignableElementType">
        <xs:sequence>
          <xs:element name="title" type="xs:string" />
          <xs:element name="sort" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
        </xs:sequence>
      </xs:extension>
    </xs:complexContent>
  </xs:complexType>

```

```

    </xs:sequence>
  </xs:extension>
</xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="AuthorsType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="SignableElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="author" minOccurs="1" maxOccurs="unbounded"
type="AddresseeTypeRequired" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>
<xs:complexType name="AddresseeTypeRequired">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="SignableElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="name" type="xs:string" />
        <xs:element name="code" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
        <xs:element name="address" type="xs:string" />
        <xs:element name="individual" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:boolean" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="RecipientsType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="SignableElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="recipient" minOccurs="0" maxOccurs="unbounded"
type="AddresseeType" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="AddresseeType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="SignableElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="name" type="xs:string" />
        <xs:element name="code" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
        <xs:element name="address" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
        <xs:element name="individual" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:boolean" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

```



```

<xs:complexType name="EventType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="SignableElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="date" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="DateType" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="RegistrationsType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="SignableElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="registration" minOccurs="0" maxOccurs="unbounded"
type="RegistrationType" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="RegistrationType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="SignableElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="date" type="DateType" />
        <xs:element name="number" type="xs:string" />
        <xs:element name="registrar" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="OfficerType" />
        <xs:element name="code" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="ReceptionsType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="SignableElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="reception" minOccurs="0" maxOccurs="unbounded"
type="ReceptionType" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="ReceptionType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="SignableElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="date" type="DateType" />
        <xs:element name="number" type="xs:string" />
        <xs:element name="registrar" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="OfficerType" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

```

```

    <xs:element name="receiver" type="AddresseeType" />
  </xs:sequence>
</xs:extension>
</xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="RestrictionsType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="SignableElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="restriction" minOccurs="0" maxOccurs="unbounded"
type="RestrictionType" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="RestrictionType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="EventType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="reason" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
        <xs:element name="contentRestriction" minOccurs="0" maxOccurs="1"
type="xs:boolean" />
        <xs:element name="metadataRestriction" minOccurs="0" maxOccurs="1"
type="xs:boolean" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="SignaturesType">
  <xs:sequence>
    <xs:element name="signature" minOccurs="0" maxOccurs="unbounded"
type="SignatureType" />
  </xs:sequence>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="SignatureType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="SignableElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="signatureID" type="xs:anyURI" />
        <xs:element name="signingTime" type="DateType" />
        <xs:element name="signingPurpose" type="SigningPurposes" />
        <xs:element name="signer" type="OfficerType" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:simpleType name="SigningPurposes">

```

```

<xs:restriction base="xs:string">
  <xs:enumeration value="signature" />
  <xs:enumeration value="confirmation" />
  <xs:enumeration value="visa" />
  <xs:enumeration value="conciliation" />
  <xs:enumeration value="acknowledgement" />
  <xs:enumeration value="registration" />
  <xs:enumeration value="registration-of-incomming-documents" />
  <xs:enumeration value="notarisation" />
  <xs:enumeration value="copy-certification" />
</xs:restriction>
</xs:simpleType>

<xs:complexType name="OfficerType">
  <xs:sequence>
    <xs:element name="individualName" type="xs:string" />
    <xs:element name="positionName" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
    <xs:element name="structuralSubdivision" minOccurs="0" maxOccurs="1"
type="xs:string" />
  </xs:sequence>
  <xs:attribute name="ID" type="xs:ID" use="optional" />
</xs:complexType>

<xs:complexType name="SignableElementType" abstract="true">
  <xs:sequence/>
  <xs:attribute name="ID" type="xs:ID" use="required" />
</xs:complexType>

<xs:simpleType name="dateTimeWithTimeZone">
  <xs:restriction base="xs:dateTime">
    <xs:pattern value=".+T.+(Z|[\+|-].+)" />
  </xs:restriction>
</xs:simpleType>

<xs:simpleType name="dateWithTimeZone">
  <xs:restriction base="xs:date">
    <xs:pattern value=".+[:Z].*" />
  </xs:restriction>
</xs:simpleType>

<xs:simpleType name="DateType">
  <xs:union memberTypes="dateTimeWithTimeZone dateWithTimeZone" />
</xs:simpleType>

<xs:complexType name="AnyType" mixed="true">
  <xs:sequence minOccurs="0" maxOccurs="unbounded">
    <xs:any namespace="##any" processContents="lax" />
  </xs:sequence>
  <xs:attribute name="ID" type="xs:ID" use="required" />
  <xs:anyAttribute namespace="##any" />
</xs:complexType>
</xs:schema>

```

Nepasirašomųjų metaduomenų rinkmenų XML schemas

2. Toliau pateikta nepasirašomųjų metaduomenų rinkmenų (išskyrus ryšių aprašo rinkmenos bei rinkmenų ir jų tipų aprašo rinkmenos) XML schema:

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<xs:schema targetNamespace="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/unsigned"
  xmlns="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/unsigned"
  xmlns:xs="http://www.w3.org/2001/XMLSchema"
  xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
  elementFormDefault="qualified" attributeFormDefault="unqualified">

  <xs:element name="metadata" type="MetadataType" />

  <xs:complexType name="MetadataType">
    <xs:complexContent>
      <xs:extension base="AbstractElementType">
        <xs:all>
          <xs:element name="Description" minOccurs="0" maxOccurs="1"
type="DescriptionType" />
          <xs:element name="Location" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="LocationType"
/>
          <xs:element name="Agent" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="AgentType" />
          <xs:element name="Use" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="UseType" />
          <xs:element name="Event_history" minOccurs="0" maxOccurs="1"
type="EventHistoryType" />
          <xs:element name="Custom" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="AnyType" />
        </xs:all>
      </xs:extension>
    </xs:complexContent>
  </xs:complexType>

  <xs:complexType name="DescriptionType">
    <xs:complexContent>
      <xs:extension base="AbstractElementType">
        <xs:sequence>
          <xs:element name="appendixes" minOccurs="0" maxOccurs="1"
type="AppendixesType" />
        </xs:sequence>
      </xs:extension>
    </xs:complexContent>
  </xs:complexType>

  <xs:complexType name="AppendixesType">
    <xs:complexContent>
      <xs:extension base="AbstractElementType">
        <xs:sequence>
          <xs:element name="appendix" minOccurs="0" maxOccurs="unbounded"
type="AppendixType" />
        </xs:sequence>
      </xs:extension>
    </xs:complexContent>
  </xs:complexType>
```

```

</xs:complexContent>
</xs:complexType>

```

```

<xs:complexType name="AppendixType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="AbstractElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="title" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
        <xs:element name="number" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

```

```

<xs:complexType name="LocationType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="AbstractElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="case_id" minOccurs="0" maxOccurs="unbounded"
type="xs:string" />
        <xs:element name="storage" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

```

```

<xs:complexType name="AgentType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="AbstractElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="responsibilities" minOccurs="0" maxOccurs="1"
type="ResponsibilitiesType" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

```

```

<xs:complexType name="ResponsibilitiesType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="AbstractElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="responsibility" minOccurs="0" maxOccurs="unbounded"
type="ResponsibilityType" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

```

```

<xs:complexType name="ResponsibilityType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="AbstractElementType">
      <xs:sequence>

```

```

    <xs:element name="area" type="ResponsibilityArea" />
    <xs:element name="responsible" type="OfficerType" />
  </xs:sequence>
</xs:extension>
</xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="UseType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="AbstractElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="technical_environment" type="TechnicalEnvironmentType" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="TechnicalEnvironmentType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="AbstractElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="standardVersion" type="xs:string" />
        <xs:element name="documentCategory" minOccurs="0" maxOccurs="1"
type="DocumentCategories" />
        <xs:element name="generator" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
        <xs:element name="os" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:simpleType name="DocumentCategories">
  <xs:restriction base="xs:string">
    <xs:enumeration value="GeDOC" />
    <xs:enumeration value="GGeDOC" />
    <xs:enumeration value="BeDOC" />
    <xs:enumeration value="CeDOC" />
  </xs:restriction>
</xs:simpleType>

<xs:complexType name="EventHistoryType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="AbstractElementType">
      <xs:choice maxOccurs="unbounded">
        <xs:element name="resolution" type="ResolutionEventType" />
        <xs:element name="executed" type="ExecutionEventType" />
        <xs:element name="postponed" type="PostponeEventType" />
        <xs:element name="reclassified" type="ReclassificationEventType" />
        <xs:element name="sent" type="SendingEventType" />
        <xs:element name="moved_from_location" type="RelocationEventType" />
        <xs:element name="changed" type="ChangeEvent" />
        <xs:element name="transformed" type="TransformationEventType" />
      </xs:choice>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

```

```

    <xs:element name="restored" type="ReasonableEventType" />
    <xs:element name="disposed" type="ReasonableEventType" />
  </xs:choice>
</xs:extension>
</xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="EventType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="AbstractElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="date" type="DateType" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="ResponsibleEventType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="EventType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="responsible" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="OfficerType"
/>
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="ReasonableEventType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="ResponsibleEventType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="reason" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="ReclassificationEventType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="ReasonableEventType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="case_id" minOccurs="0" maxOccurs="unbounded"
type="xs:string" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="SendingEventType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="ReasonableEventType">

```

```

    <xs:sequence>
      <xs:element name="sender" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="AddresseeType" />
    </xs:sequence>
  </xs:extension>
</xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="AddresseeType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="AbstractElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="name" type="xs:string" />
        <xs:element name="code" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
        <xs:element name="address" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
        <xs:element name="individual" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:boolean" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="RelocationEventType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="ReasonableEventType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="storage" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="ChangeEventType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="ReasonableEventType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="abstract" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
        <xs:element name="reference" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
        <xs:element name="new_value" minOccurs="0" maxOccurs="1" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="TransformationEventType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="ResponsibleEventType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="format" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

```



```

<xs:complexType name="ResolutionEventType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="EventType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="author" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="OfficerType" />
        <xs:element name="text" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
        <xs:element name="executors" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="ExecutorsType" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="ExecutorsType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="AbstractElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="executor" minOccurs="0" maxOccurs="unbounded"
type="OfficerType" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="ExecutionEventType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="ResponsibleEventType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="abstract" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="PostponeEventType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="EventType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="reference" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string" />
        <xs:element name="due_by" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="DateType" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:simpleType name="ResponsibilityArea">
  <xs:restriction base="xs:string">
    <xs:enumeration value="creation" />
    <xs:enumeration value="management" />
    <xs:enumeration value="relocation" />
    <xs:enumeration value="storage" />
  </xs:restriction>
</xs:simpleType>

```

```

    <xs:enumeration value="deletion" />
  </xs:restriction>
</xs:simpleType>

<xs:complexType name="OfficerType">
  <xs:complexContent>
    <xs:extension base="AbstractElementType">
      <xs:sequence>
        <xs:element name="individualName" type="xs:string" />
        <xs:element name="positionName" minOccurs="0" maxOccurs="1" type="xs:string"
/>
        <xs:element name="structuralSubdivision" minOccurs="0" maxOccurs="1"
type="xs:string" />
      </xs:sequence>
    </xs:extension>
  </xs:complexContent>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="AbstractElementType" abstract="true">
  <xs:sequence/>
  <xs:attribute name="ID" type="xs:ID" use="optional" />
</xs:complexType>

<xs:simpleType name="dateTimeWithTimeZone">
  <xs:restriction base="xs:dateTime">
    <xs:pattern value=".+T.+(Z[+|-].+)" />
  </xs:restriction>
</xs:simpleType>

<xs:simpleType name="dateWithTimeZone">
  <xs:restriction base="xs:date">
    <xs:pattern value=".+[:Z].*" />
  </xs:restriction>
</xs:simpleType>

<xs:simpleType name="DateType">
  <xs:union memberTypes="dateTimeWithTimeZone dateWithTimeZone" />
</xs:simpleType>

<xs:complexType name="AnyType" mixed="true">
  <xs:sequence minOccurs="0" maxOccurs="unbounded">
    <xs:any namespace="##any" processContents="lax" />
  </xs:sequence>
  <xs:attribute name="ID" type="xs:ID" use="optional" />
  <xs:anyAttribute namespace="##any" />
</xs:complexType>

</xs:schema>

```

3. Ryšių aprašo rinkmenos *relations.xml* XML schema:

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<xs:schema targetNamespace="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships"
xmlns="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/relationships"
xmlns:xs="http://www.w3.org/2001/XMLSchema"
xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
elementFormDefault="qualified">

  <xs:element name="Relationships" type="RelationshipsType" />
  <xs:complexType name="RelationshipsType">
    <xs:sequence>
      <xs:element ref="SourcePart" maxOccurs="unbounded"/>
    </xs:sequence>
  </xs:complexType>

  <xs:element name="SourcePart" type="SourcePartType" />
  <xs:complexType name="SourcePartType">
    <xs:sequence>
      <xs:element ref="Relationship" maxOccurs="unbounded"/>
    </xs:sequence>
    <xs:attribute name="full-path" type="xs:anyURI" use="required"/>
  </xs:complexType>

  <xs:element name="Relationship" type="RelationshipType" />
  <xs:complexType name="RelationshipType">
    <xs:sequence>
      <xs:element ref="Element" minOccurs="0" maxOccurs="unbounded"/>
    </xs:sequence>
    <xs:attribute name="full-path" type="xs:anyURI" use="required"/>
    <xs:attribute name="type" type="xs:anyURI" use="required"/>
    <xs:attribute name="id" type="xs:ID" use="optional"/>
  </xs:complexType>

  <xs:element name="Element" type="ElementType" />
  <xs:complexType name="ElementType">
    <xs:attribute name="in-source-part" type="xs:boolean" use="required"/>
    <xs:attribute name="ref-id" type="xs:NCName" use="required"/>
  </xs:complexType>
</xs:schema>

```

4. Elektroninio dokumento rinkmenų ir jų tipų aprašo XML rinkmenos *manifest.xml* schema:

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<xs:schema targetNamespace="urn:oasis:names:tc:opendocument:xmlns:manifest:1.0"
xmlns:xs="http://www.w3.org/2001/XMLSchema"
xmlns:manifest="urn:oasis:names:tc:opendocument:xmlns:manifest:1.0"
attributeFormDefault="qualified" elementFormDefault="qualified">

  <xs:element name="manifest" type="manifest:CT_manifest"/>

```

```

<xs:complexType name="CT_manifest">
  <xs:sequence minOccurs="1" maxOccurs="unbounded">
    <xs:element name="file-entry" type="manifest:CT_fileentry"/>
  </xs:sequence>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="CT_fileentry">
  <xs:attribute name="full-path" type="manifest:ST_attribs"/></xs:attribute>
  <xs:attribute name="media-type" type="xs:anyURI"/></xs:attribute>
</xs:complexType>

<xs:simpleType name="ST_attribs">
  <xs:restriction base="xs:string">
    <xs:minLength value="1"/>
  </xs:restriction>
</xs:simpleType>
</xs:schema>

```

II. XML RINKMENOS METADUOMENŲ ATITIKČIAI REIKALAVIMAMS TIKRINTI

5. Šios XML rinkmenos saugomos kartu su kitomis metaduomenų XML schemomis ir gali būti naudojamos kaip XML schemas papildančios tikrinimo priemonės, apimančios visas vieno dokumento pasirašomųjų metaduomenų rinkmenas vienu metu. Toliau pateikiamos keturios XML rinkmenos – po vieną kiekvienos grupės elektroniniams dokumentams tikrinti.

6. Naudojant šias XML rinkmenas, turi būti vadovujamasi pagrindine taisykle: visi metaduomenys yra neprivalomi, pasikartojantys ir gali būti nepasirašyti (neapsaugoti nuo keitimo) elektroniniu parašu, išskyrus tuos metaduomenis, kurie yra nurodyti XML rinkmenose.

7. XML rinkmenose nurodytų metaduomenų elementų tikrinimo taisyklės:

Atributas ir jo reikšmė	Tikrinimo taisyklė
mandatory="true"	metaduomuo privalo būti elektroniniame dokumente ir kiekviename pasikartojančiame metaduomens elementą gaubiančiame (tėviniame) elemente (jei metaduomuo turi pasikartojimų);
mandatory-when="after-reception"	metaduomuo privalomas (taikoma taisyklė mandatory="true") tik tuomet, kai dokumentas įregistruotas dokumentą gavusioje institucijoje ar įstaigoje;
mandatory-when="not-individual"	metaduomuo privalomas (taikoma taisyklė mandatory="true") tik tuomet, kai metaduomens elementas nepriklauso elementų grupei, identifikuojančiai fizinį asmenį (t. y. metaduomuo nėra privalomas, jei elementų grupėje, kuriai metaduomuo priklauso, yra elementas „individual“, kurio reikšmė yra „true“);
single="true"	metaduomuo negali kartotis dokumente (gali būti tik vienas arba nė vieno metaduomens elemento);
must-sign="true"	metaduomuo (įskaitant visus pasikartojimus) turi būti pasirašytas (apsaugotas nuo keitimo) bent vienu elektroniniu parašu.

8. XML rinkmena GeDOC grupės elektroniniams dokumentams tikrinti:

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
```

```

<metadataProfile xmlns="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/profile"
xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
xsi:schemaLocation="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/profile Profile.xsd ">
  <target>
    <standardVersion>ADOC-V1.0</standardVersion>
    <documentCategory>GeDOC</documentCategory>
  </target>
  <namespace prefix="" url="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/signable"/>
  <namespace prefix="u" url="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/unsigned"/>
  <properties>
    <property name="document/title" mandatory="true" single="true" must-sign="true" />
    <property name="document/sort" mandatory="false" single="true" must-sign="true" />
    <property name="authors/author/name" mandatory="true" must-sign="true" />
    <property name="authors/author/code" mandatory="true" mandatory-when="not-
individual" must-sign="true" />
    <property name="authors/author/address" mandatory="true" must-sign="true" />
    <property name="authors/author/individual" mandatory="true" must-sign="true" />
    <property name="creation/date" mandatory="false" single="true" must-sign="true" />
    <property name="recipients/recipient/name" mandatory="false" must-sign="true" />
    <property name="recipients/recipient/code" mandatory="false" must-sign="true" />

    <property name="restrictions/restriction/contentRestriction" mandatory="false" must-
sign="true" />
    <property name="restrictions/restriction/metadataRestriction" mandatory="false" must-
sign="true" />

    <property name="registrations/registration/date" mandatory="true" must-sign="true" />
    <property name="registrations/registration/number" mandatory="true" must-sign="true" />
    <property name="receptions/reception/date" mandatory="false" must-sign="true" />
    <property name="receptions/reception/number" mandatory="false" must-sign="true" />
    <property name="receptions/reception/receiver/name" mandatory="false" must-sign="true"
/>
  </>
    <property name="receptions/reception/receiver/code" mandatory="false" must-sign="true"
/>
  </>

    <property name="signatures/signature/signatureID" mandatory="true" must-sign="true" />
    <property name="signatures/signature/signingTime" mandatory="true" must-sign="true" />
    <property name="signatures/signature/signingPurpose" mandatory="true" must-sign="true"
/>
  </>
    <property name="signatures/signature/signer/individualName" mandatory="true" must-
sign="true" />
    <property name="signatures/signature/signer/positionName" mandatory="true" must-
sign="true" />
    <property name="original_signatures/signature/signingTime" must-sign="true" />
    <property name="original_signatures/signature/signingPurpose" must-sign="true" />
    <property name="original_signatures/signature/signer/individualName" must-sign="true"
/>
  </>
    <property name="original_signatures/signature/signer/positionName" must-sign="true" />

    <property name="Use/technical_environment/standardVersion" namespace="u"
mandatory="true" single="true" />

```

```

<property name="Use/technical_environment/documentCategory" namespace="u"
mandatory="false" single="true" />
<property name="Use/technical_environment/generator" namespace="u" single="true" />
<property name="Use/technical_environment/os" namespace="u" single="true" />
<property name="Location/case_id" namespace="u" mandatory="true" />
<property name="Location/storage" namespace="u" single="true" />
</properties>
</metadataProfile>

```

9. XML rinkmena GGeDOC grupės elektroniniam dokumentams tikrinti:

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<metadataProfile xmlns="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/profile"
xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
xsi:schemaLocation="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/profile Profile.xsd">
<target>
<standardVersion>ADOC-V1.0</standardVersion>
<documentCategory>GGeDOC</documentCategory>
</target>
<namespace prefix="" url="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/signable"/>
<namespace prefix="u" url="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/unsigned"/>
<properties>
<property name="document/title" mandatory="true" single="true" must-sign="true" />
<property name="document/sort" mandatory="false" single="true" must-sign="true" />
<property name="authors/author/name" mandatory="true" must-sign="true" />
<property name="authors/author/code" mandatory="true" mandatory-when="not-
individual" must-sign="true" />
<property name="authors/author/address" mandatory="true" must-sign="true" />
<property name="authors/author/individual" mandatory="true" must-sign="true" />
<property name="creation/date" mandatory="false" single="true" must-sign="true" />
<property name="recipients/recipient/name" mandatory="false" must-sign="true" />
<property name="recipients/recipient/code" mandatory="false" must-sign="true" />

<property name="restrictions/restriction/contentRestriction" mandatory="false" must-
sign="true" />
<property name="restrictions/restriction/metadataRestriction" mandatory="false" must-
sign="true" />

<property name="registrations/registration/date" mandatory="false" must-sign="true" />
<property name="registrations/registration/number" mandatory="false" must-sign="true"
/>
<property name="receptions/reception/date" mandatory="true" mandatory-when="after-
reception" must-sign="true" />
<property name="receptions/reception/number" mandatory="true" mandatory-
when="after-reception" must-sign="true" />
<property name="receptions/reception/receiver/name" mandatory="true" mandatory-
when="after-reception" must-sign="true" />
<property name="receptions/reception/receiver/code" mandatory="true" mandatory-
when="after-reception" must-sign="true" />

<property name="signatures/signature/signatureID" mandatory="true" must-sign="true" />
<property name="signatures/signature/signingTime" mandatory="true" must-sign="true" />

```

```

    <property name="signatures/signature/signingPurpose" mandatory="true" must-sign="true"
  />
    <property name="signatures/signature/signer/individualName" mandatory="true" must-
  sign="true" />
    <property name="signatures/signature/signer/positionName" mandatory="true" must-
  sign="true" />
    <property name="original_signatures/signature/signingTime" must-sign="true" />
    <property name="original_signatures/signature/signingPurpose" must-sign="true" />
    <property name="original_signatures/signature/signer/individualName" must-sign="true"
  />
    <property name="original_signatures/signature/signer/positionName" must-sign="true" />

    <property name="Use/technical_environment/standardVersion" namespace="u"
  mandatory="true" single="true" />
    <property name="Use/technical_environment/documentCategory" namespace="u"
  mandatory="true" single="true" />
    <property name="Use/technical_environment/generator" namespace="u" single="true" />
    <property name="Use/technical_environment/os" namespace="u" single="true" />
    <property name="Location/case_id" namespace="u" mandatory="true" mandatory-
  when="after-reception" />
    <property name="Location/storage" namespace="u" single="true" />
  </properties>
</metadataProfile>

```

10. XML rinkmena BeDOC grupės elektroniniam dokumentams tikrinti:

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<metadataProfile xmlns="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/profile"
  xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
  xsi:schemaLocation="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/profile Profile.xsd">
  <target>
    <standardVersion>ADOC-V1.0</standardVersion>
    <documentCategory>BeDOC</documentCategory>
  </target>
  <namespace prefix="" url="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/signable"/>
  <namespace prefix="u" url="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/unsigned"/>
  <properties>
    <property name="document/title" mandatory="true" single="true" must-sign="true" />
    <property name="document/sort" mandatory="false" single="true" must-sign="true" />
    <property name="authors/author/name" mandatory="true" must-sign="true" />
    <property name="authors/author/code" mandatory="true" mandatory-when="not-
  individual" must-sign="true" />
    <property name="authors/author/address" mandatory="true" must-sign="true" />
    <property name="authors/author/individual" mandatory="true" must-sign="true" />
    <property name="creation/date" mandatory="false" single="true" must-sign="true" />
    <property name="recipients/recipient/name" mandatory="false" must-sign="true" />
    <property name="recipients/recipient/code" mandatory="false" must-sign="true" />

    <property name="restrictions/restriction/contentRestriction" mandatory="false" must-
  sign="true" />
    <property name="restrictions/restriction/metadataRestriction" mandatory="false" must-
  sign="true" />

```

```

    <property name="registrations/registration/date" mandatory="false" must-sign="true" />
    <property name="registrations/registration/number" mandatory="false" must-sign="true"
  />
    <property name="receptions/reception/date" mandatory="false" must-sign="true" />
    <property name="receptions/reception/number" mandatory="false" must-sign="true" />
    <property name="receptions/reception/receiver/name" mandatory="false" must-sign="true"
  />
    <property name="receptions/reception/receiver/code" mandatory="false" must-sign="true"
  />

    <property name="signatures/signature/signatureID" mandatory="true" must-sign="true" />
    <property name="signatures/signature/signingTime" mandatory="true" must-sign="true" />
    <property name="signatures/signature/signingPurpose" mandatory="true" must-sign="true"
  />
    <property name="signatures/signature/signer/individualName" mandatory="true" must-
  sign="true" />
    <property name="signatures/signature/signer/positionName" mandatory="true" must-
  sign="true" />
    <property name="original_signatures/signature/signingTime" must-sign="true" />
    <property name="original_signatures/signature/signingPurpose" must-sign="true" />
    <property name="original_signatures/signature/signer/individualName" must-sign="true"
  />
    <property name="original_signatures/signature/signer/positionName" must-sign="true" />

    <property name="Use/technical_environment/standardVersion" namespace="u"
  mandatory="true" single="true" />
    <property name="Use/technical_environment/documentCategory" namespace="u"
  mandatory="true" single="true" />
    <property name="Use/technical_environment/generator" namespace="u" single="true" />
    <property name="Use/technical_environment/os" namespace="u" single="true" />
    <property name="Location/storage" namespace="u" single="true" />
  </properties>
</metadataProfile>

```

11. XML rinkmena CeDOC grupės elektroniniam dokumentams tikrinti:

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<metadataProfile xmlns="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/profile"
  xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
  xsi:schemaLocation="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/profile Profile.xsd ">
  <target>
    <standardVersion>ADOC-V1.0</standardVersion>
    <documentCategory>CeDOC</documentCategory>
  </target>
  <namespace prefix="" url="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/signable"/>
  <namespace prefix="u" url="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/unsigned"/>
  <properties>
    <property name="document/title" mandatory="false" single="true" must-sign="true" />
    <property name="document/sort" mandatory="false" single="true" must-sign="true" />
    <property name="authors/author/name" mandatory="true" must-sign="true" />
    <property name="authors/author/code" mandatory="false" must-sign="true" />
  </properties>

```



```

<property name="authors/author/address" mandatory="true" must-sign="true" />
<property name="creation/date" mandatory="false" single="true" must-sign="true" />
<property name="recipients/recipient/name" mandatory="false" must-sign="true" />
<property name="recipients/recipient/code" mandatory="false" must-sign="true" />

<property name="restrictions/restriction/contentRestriction" mandatory="false" must-
sign="true" />
<property name="restrictions/restriction/metadataRestriction" mandatory="false" must-
sign="true" />

<property name="receptions/reception/date" mandatory="false" must-sign="true" />
<property name="receptions/reception/number" mandatory="false" must-sign="true" />
<property name="receptions/reception/receiver/name" mandatory="false" must-sign="true"
/>
<property name="receptions/reception/receiver/code" mandatory="false" must-sign="true"
/>

<property name="signatures/signature/signatureID" mandatory="true" must-sign="true" />
<property name="signatures/signature/signingTime" mandatory="true" must-sign="true" />
<property name="signatures/signature/signingPurpose" mandatory="true" must-sign="true"
/>
<property name="signatures/signature/signer/individualName" mandatory="true" must-
sign="true" />
<property name="original_signatures/signature/signingTime" must-sign="true" />
<property name="original_signatures/signature/signingPurpose" must-sign="true" />
<property name="original_signatures/signature/signer/individualName" must-sign="true"
/>

<property name="Use/technical_environment/standardVersion" namespace="u"
mandatory="true" single="true" />
<property name="Use/technical_environment/documentCategory" namespace="u"
mandatory="true" single="true" />
<property name="Use/technical_environment/generator" namespace="u" single="true" />
<property name="Use/technical_environment/os" namespace="u" single="true" />
<property name="Location/storage" namespace="u" single="true" />
</properties>
</metadataProfile>

```

12. XML schema, skirta XML rinkmenoms metaduomenų atitikčiai reikalavimams tikrinti:

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<xs:schema targetNamespace="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/profile"
xmlns="http://www.archyvai.lt/adoc/2008/metadata/profile"
xmlns:xs="http://www.w3.org/2001/XMLSchema"
xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
elementFormDefault="qualified">

<xs:element name="metadataProfile" type="MetadataProfileType" />

<xs:complexType name="MetadataProfileType">
<xs:sequence>

```

```

    <xs:element name="target" type="TargetType" nillable="false" />
    <xs:element name="namespace" type="NamespaceType" minOccurs="0"
maxOccurs="unbounded" />
    <xs:element name="properties" type="PropertyList" />
  </xs:sequence>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="TargetType">
  <xs:sequence>
    <xs:element name="standardVersion" maxOccurs="unbounded" type="xs:string" />
    <xs:element name="documentCategory" maxOccurs="4" type="DocumentCategories" />
  </xs:sequence>
</xs:complexType>

<xs:simpleType name="DocumentCategories">
  <xs:restriction base="xs:string">
    <xs:enumeration value="GeDOC" />
    <xs:enumeration value="GGeDOC" />
    <xs:enumeration value="BeDOC" />
    <xs:enumeration value="CeDOC" />
  </xs:restriction>
</xs:simpleType>

<xs:complexType name="NamespaceType">
  <xs:sequence>
  </xs:sequence>
  <xs:attribute name="prefix" type="xs:string" />
  <xs:attribute name="url" type="xs:string" />
</xs:complexType>

<xs:complexType name="PropertyList">
  <xs:sequence>
    <xs:element name="property" type="PropertyType" minOccurs="0"
maxOccurs="unbounded" />
  </xs:sequence>
</xs:complexType>

<xs:complexType name="PropertyType">
  <xs:sequence>
  </xs:sequence>
  <xs:attribute name="name" type="xs:string" use="required" />
  <xs:attribute name="namespace" type="xs:string" use="optional" default="" />
  <xs:attribute name="mandatory" type="xs:boolean" use="optional" default="false" />
  <xs:attribute name="mandatory-when" type="MandatoryConditions" use="optional"
default="" />
  <xs:attribute name="single" type="xs:boolean" use="optional" default="false" />
  <xs:attribute name="must-sign" type="xs:boolean" use="optional" default="false" />
</xs:complexType>

<xs:simpleType name="MandatoryConditions">
  <xs:restriction base="xs:string">
    <xs:enumeration value="" />

```

```

<xs:enumeration value="after-reception" />
<xs:enumeration value="not-individual" />
</xs:restriction>
</xs:simpleType>

```

```

</xs:schema>

```

III. ELEKTRONINIO PARAŠO RINKMENOS TIKRINIMO XML SCHEMA

13. Toliau pateikta XML schema, skirta elektroninių parašų rinkmenoms tikrinti. Elektroninių parašų rinkmenose esantys parašo elementai (<Signature>) tikrinami pagal XMLDSIG ir XAdES schemas. Tačiau tikrinimo vien tik pagal pateikiamą XML schemą nepakanka. Naudojant papildomas programines priemones turi būti atliekamas Specifikacijoje naudojamų elementų privalomumo bei apribojimų patikrinimas (13 priedas).

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<xs:schema targetNamespace="urn:oasis:names:tc:opendocument:xmlns:digitalsignature:1.0"
xmlns:xs="http://www.w3.org/2001/XMLSchema"
xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
xmlns:dsig="urn:oasis:names:tc:opendocument:xmlns:digitalsignature:1.0"
xmlns:xmldsig="http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#"
xmlns:xades="http://uri.etsi.org/01903/v1.3.2#" elementFormDefault="qualified">

  <xs:import namespace="http://www.w3.org/2000/09/xmldsig#"
schemaLocation="http://www.w3.org/TR/2002/REC-xmldsig-core-20020212/xmldsig-core-
schema.xsd"/>
  <xs:import namespace="http://uri.etsi.org/01903/v1.3.2#"
schemaLocation="http://uri.etsi.org/01903/v1.3.2/XAdES.xsd" />
  <xs:import namespace="http://uri.etsi.org/01903/v1.4.1#"
schemaLocation="http://uri.etsi.org/01903/v1.4.1/XAdESv141.xsd" />

  <xs:element name="document-signatures">
    <xs:complexType>
      <xs:sequence minOccurs="1" maxOccurs="unbounded">
        <xs:element ref="xmldsig:Signature" />
      </xs:sequence>
    </xs:complexType>
  </xs:element>
</xs:schema>

```

STANDARTŲ IR KITŲ DOKUMENTŲ SĄRAŠAS

1. LST CWA 14169:2009 „Saugūs parašo kūrimo įtaisai „EAL 4+“
2. LST CWA 14170:2005 „Saugumo reikalavimai, keliami taikomosioms parašo formavimo sistemoms“.
3. LST CWA 14171:2005 „Bendrosios elektroninio parašo tikrinimo gairės“.
4. LST ETSI TS 101 861 V1.2.1:2002 „Laiko žymėjimo profilis“.
5. LST ETSI TS 101 862 V1.3.3:2007 „Kvalifikuoto sertifikato profilis“.
6. LST ETSI TS 101 903 V1.3.2:2006 „Patobulintieji XML elektroniniai parašai (XAdES)“;
LST ETSI TS 101 903 V1.4.1:2009 „Patobulintieji XML elektroniniai parašai (XAdES)“.
7. LST ETSI TS 102 023 v1.2.1:2007 „Elektroniniai parašai ir infrastruktūros (EPI). Strateginiai reikalavimai, keliami laiko žymėjimo paslaugų teikėjams“.
8. LST ISO/IEC 10918-1:2009 „Informacijos technologija. Nejudamųjų tolydžiojo atspalvio vaizdų skaitmeninė spūda ir kodavimas. 1 dalis. Reikalavimai ir gairės (tapatus ISO/IEC 10918-1:1994)“.
9. LST ISO 12234-2:2008 „Elektroninis nejudamojo vaizdo vizualizavimas. Keičiamoji atmintinė. 2 dalis. TIFF/EP vaizdo duomenų formatas (tapatus ISO 12234-2:2001)“
10. LST ISO/IEC 15948:2009 „Informacijos technologija. Kompiuterinė grafika ir vaizdų apdorojimas. Internetinės grafikos (PNG) formatas. Funkcijų aprašas (tapatus ISO/IEC 15948:2004)“.
11. LST ISO 19005-1:2008 „Dokumentų tvarkyba. Ilgalaikio saugojimo elektroninio dokumento rinkmenos formatas. 1 dalis. PDF 1.4 (PDF/A-1) naudojimas (tapatus ISO 19005-1:2005)“; pataisos: LST ISO 19005-1:2008/AC:2008.
12. LST ISO/IEC 26300:2007 „Informacijos technologija. Atvirasis biuro dokumentų formatas v 1.0 (tapatus ISO/IEC 26300:2006)“.
13. LST ISO/IEC 29500-1:2009 „Informacijos technologija. Dokumentų aprašymas ir apdorojimo kalbos. Rinkmenos Office Open XML formatai. 1 dalis. Pagrindiniai principai ir ženklavimo kalbos nuoroda (tapatus ISO/IEC 29500-1:2008)“;
LST ISO/IEC 29500-2:2009 „Informacijos technologija. Dokumentų aprašymas ir apdorojimo kalbos. Rinkmenos Office Open XML formatai. 2 dalis. Atvirojo pakavimo taisyklės (tapatus ISO/IEC 29500-2:2008)“;
LST ISO/IEC 29500-3:2009 „Informacijos technologija. Dokumentų aprašymas ir apdorojimo kalbos. Rinkmenos Office Open XML formatai. 3 dalis. Ženklavimo suderinamumas ir išplečiamumas (tapatus ISO/IEC 29500-3:2008)“;
LST ISO/IEC 29500-4:2009 „Informacijos technologija. Dokumentų aprašymas ir apdorojimo kalbos. Rinkmenos Office Open XML formatai. 4 dalis. Pereinamojo perkėlimo požymiai (tapatus ISO/IEC 29500-4:2008)“.
14. ISO 32000-1:2008 „Document management. Portable document format. Part 1: PDF 1.7“ (pradėtos tarptautinio standarto perėmimo Lietuvos standartu procedūros).
15. RFC 2560 „X.509 viešojo rakto infrastruktūra internete: Sertifikatų galiojimo patikros protokolas OCSP“ (angl. „X.509 Internet Public Key Infrastructure: Online Certificate Status Protocol – OCSP“), <http://www.ietf.org/rfc/rfc2560.txt>, 1999.
16. RFC 3161 „X.509 viešojo rakto infrastruktūra internete: Laiko žymų protokolas (TSP)“ (angl. „Internet X.509 Public Key Infrastructure: Time-Stamp Protocol (TSP)“), <http://www.ietf.org/rfc/rfc3161.txt>, 2001.

17. RFC 3739 „X.509 viešojo rakto infrastruktūra internete: Kvalifikuoto sertifikato profilis“ (angl. „Internet X.509 Public Key Infrastructure: Qualified Certificates Profile“), <http://www.ietf.org/rfc/rfc3739.txt>, 2004.
 18. RFC 3986 „Universalusis išteklių identifikatorius (URI): Bendroji sintaksė“ (angl. „Uniform Resource Identifier (URI): Generic Syntax“), <http://www.ietf.org/rfc/rfc3986.txt>, 2005.
 19. RFC 3987 „Internacionalizuotieji išteklių identifikatoriai (IRI)“ (angl. „Internationalized Resource Identifiers (IRIs)“), <http://www.ietf.org/rfc/rfc3987.txt>, 2005.
 20. RFC 4288 „Elektroninių formatų ženklavimo ir registravimo procedūros“ (angl. „Media Type Specifications and Registration Procedures“), <http://www.ietf.org/rfc/rfc4288.txt>, 2005.
 21. RFC 5280 „X.509 viešojo rakto infrastruktūra internete: Sertifikatų ir negaliojančių sertifikatų sąrašų (CRL) profilis“ (angl. „Internet X.509 Public Key Infrastructure: Certificate and Certificate Revocation List (CRL) Profile“), <http://www.ietf.org/rfc/rfc5280.txt>, 2008.
 22. W3C rekomendacija „XML formato parašo sintaksė ir apdorojimas (antrasis leidimas)“ (angl. „XML Signature Syntax and Processing (Second Edition)“), <http://www.w3.org/TR/2008/REC-xmlsig-core-20080610/>, 2008.
 23. „Programos „Info-ZIP“ priedas, 1997-03-11“ (angl. „Info-ZIP Application Note, 19970311“), <ftp://ftp.uu.net/pub/archiving/zip/doc/appnote-970311-iz.zip>, 1997.
-